

Onbinler irade gaspına karşı Beşiktaş'ta buluştu

Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat'ın gözaltına alınmasını protesto eden onbinlerce kişi belediye önünde gerçekleşen tarihi mitingde buluştu. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, "Muhalefetsiz bir Türkiye istiyorlar, boyun eğmeyeceğiz" derken CHP Genel Başkanı Özgür Özel, "yargı oyunları ile CHP'li belediyelere itibar suikasti yapıldığını" söyledi ● Sayfa 2'de

Hep olan olur

BEGÜM KAKI 7'DE

Kadıköy şarkılarına yazılmış Kadıköy öyküleri

MELİKE İLGÜN 11'DE

Kentinin ve kendinin sürgünü: Silahtar Bahçeleri

BERKEN DÖNER 16'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 299

SELİM İLERİ 5'TE

"Tuhaf seslerin peşine düştüm, hâlâ yoldayım"

Yeldeğirmeni Sanat'ta yazar ve şiir eleştirmeni Erhan Altan ile birlikte müzik söyleşileri dizisine başlayan müzikolog Prof. Alper Maral ile peşine düştüğü "tuhaf" sesleri ve bu yolculukta yaşadıklarını konuştuk ● Sayfa 11'de

SÖMESTİRDE EĞLENCENİN ADRESİ KADIKÖY

Kadıköy Belediyesi, yarıyıl tatilinde çocuklar için atölyelerden, çocuk oyunlarına, konserlerden, gösterilere birbirinden renkli etkinliklerle dolu bir şenlik hazırladı. Çocuklarla birlikte ailelerinin de katılabileceği şenlik 18 Ocak - 2 Şubat tarihleri arasında gerçekleşecek ● Sayfa 8'de

Pazar bile cep yakıyor!

» Ekonomik koşulların her geçen gün kötüleşmesi, vatandaşların alım gücünü etkiliyor. Pazarda meyve ve sebze almak için tane hesabı yapanlar, kıyafet ihtiyaçlarını da ikinci el tezgâhlarından karşılıyor ● Sayfa 3'te

İş dünyasında kadınlara 40 yaş duvarı

» "Kadınlar yaş aldıkça iş dünyasından dışlanıyor" diyen İlnur Güneş, sektörteki yaş engelini ve kadınların karşılaştığı zorlukları gazetemize anlattı. Güneş, "40 yaşındaki kadınlar iş dünyasında yok mu olsun?" diye soruyor ● Sayfa 14'te

Kadıköylü şair
Nazım unutulmadı

Büyük usta, yürek işçisi Nazım Hikmet 123'üncü doğum gününde CKM'de anıldı. Kadıköy Belediyesi ile Ruhi Su Kültür ve Sanat Derneği'nin katkılarıyla düzenlenen gecede Nazım'dan şiirler okundu, türküler söylendi ● Sayfa 4'de

En keyifli koşu için kayıtlar başladı

Kadıköy Belediyesi'nin 25 Mayıs Pazar günü düzenleyeceği Cadde 10K, Cadde 21K ve Çocuk Koşusu yarışları için kayıtlar başladı. Kayıtların 9 Mayıs'a kadar devam edeceği Cadde koşuları, bu yıl üçüncü kez start alacak ● Sayfa 13'te

İSTANBULLULULAR İRADE GASPINA KARŞI AYAKTA

Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat'ın gözaltına alınmasına tepki gösteren CHP'liler Beşiktaş'ta bir araya geldi. Akpolat'ın gözaltına alınmasını irade gaspı olarak nitelendiren CHP Genel Başkanı Özgür Özel "Demokrasilerde bir tane egemen vardır, o da milletin kendisidir. Ondan aldığı gücü kendi gücü sananlar yanlış yapar" dedi

Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat, 13 Ocak'ta sabah erken saatlerde Balıkesir'in Edremit ilçesindeki evinde gözaltına alındı. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Akpolat hakkında "ihaleye fesat karıştırma" ve "haksız mal edinme" gibi suçlamalarla soruşturma yürütüldüğünü açıkladı. Akpolat'ın gözaltına alınmasına Cumhuriyet Halk Partisi anında tepki gösterdi.

İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik gözaltıyı "hukuksuz bir operasyon" olarak nitelendirerek irade gaspına karşı herkesi Beşiktaş Belediyesi önünde buluşmaya çağırdı. .

NÖBET BAŞLADI

Aynı gün CHP milletvekilleri, belediye başkanları, belediye çalışanları ve çok sayıda vatandaş belediye önünde bir araya gelerek Akpolat'ın gözaltına alınmasına tepki gösterdi.

Akşam saatlerinde CHP Genel Başkanı Özgür Özel, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ile birlikte, belediye önünde toplanan yurttaşlara hitap etti. "AK Parti'nin yöneticileri muteber, süttan çıkmış ak kaşık ama CHP'liler lekeli, hadi oradan, işinize bakın!" diyen İmamoğlu, Beşiktaş Belediye Başkanı Akpolat'a yapılan, tutuklanan Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'e yapılan aynı olduğunu söyledi, "Bunun adı itibar suikasti, yargının siyasete alet edilmesi" ifadelerini kullandı. İmamoğlu'nun ardından konuşan Özel, "Esenyurt'tan başlayıp, Beşiktaş'la başlayıp adım adım ilerleyerek bir türlü bileğini bükemediği, yenemediği, siyaset hayatında ona hiç yenilmemiş olan Ekrem İmamoğlu'na doğru gideceğini sanıyorsa o iş o kadar kolay değil" dedi.

Akpolat'ın gözaltısı boyunca Beşiktaş Belediyesi önünde CHP'li milletvekilleri, ilçe başkanları ve vatandaşların katılımıyla nöbet eylemi devam etti. Soğuk havaya rağmen yurttaşlar "irade gaspı" olarak nitelendirdikleri operasyonu protesto etti.

İMAMOĞLU: "HODRİ MEYDAN"

15 Ocak'ta belediyenin meclis salonunda bir açıklama yapan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, "Buradan beni istemeyene, hayatı bana dar etmeye çalışsana ben burdan meydan okuyorum. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ve bana ulaşmak ise hedefiniz benim yol arkadaşlarımız ve ailelerine çile çektirmenize, bahaneler yaratmanıza, ara yollar üretmenize gerek yok. İşte siyasi yasak davam orada. İsti-

HUKUKSUZLUĞA BOYUN EĞMEYECEĞİZ

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı da Akpolat'ın gözaltı süresi boyunca yapılan protesto eylemlerine katıldı. Köseadağı sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Herkesin bilmesini isteriz ki yargıyı siyasallaştırmanın hukuksuzluklarına boyun eğmeyeceğiz, yurttaşlarımızın teveccüh göstererek seçime iş başına getirdiği başkanlarımızı itibarsızlaştırma çabalarına asla geçit vermeyeceğiz." dedi.

naf Mahkemesi'nde. Madem hedefiniz benim, bari burada mert olun. Onayın benim cezamı. Milleti rahat bırakın ya. Hodri meydan!" dedi.

ONBİNLER BEŞİKTAŞ'A AKTI

Protestoların en kitleseli gazetemizin başkaya hazırlandığı 16 Ocak Perşembe günü gerçekleşti. Rıza Akpolat'ın adliyeye sevk edildiği sırada Beşiktaş'ta binler bir araya geldi. Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel,

genel başkan yardımcılarını, PM üyeleri, TBB ve İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ve belediye başkanlarının da katıldığı eylemde ilk konuşmayı CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik yaptı. 31 Mart yerel seçimlerinden bu yana belediyelere savaş açıldığını belirten Çelik "Buradan Ankara'daki iktidar sahiplerine sesleniyorum. Kavga ettiğiniz CHP'li belediye başkanları değildir. Siz bizim belediye başkanlarımızın çocuk kreşlerine giden 3 yaşındaki çocuklarla kavga ediyorsunuz. Siz belediye başkanlarımızın pazar desteği verdiği emeklilerle kavga ediyorsunuz. Dar gelirli ailelerle kavga ediyorsunuz. Bir iktidar ne zaman halkıyla kavga etmeye başlamışsa o iktidarın sonu gelmiş demektir." dedi. Gözaltı ve tutuklamalarla, açılan davalarla CHP'nin durdurulamayacağını söyleyen Özgür Çelik konuşmasını "Mutlaka kazanacağız" sözleriyle sonlandırdı.

"HALKA BOYUN EĞDİRMEYE ÇALIŞIYORLAR"

Özgür Çelik'in ardından on binlere seslen İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu "Bu işi yapanlar utanmaz, biz utanıyoruz. Çünkü bu memlekte bu yakışmaz. Bu cennet vatanın insanları bir ve birlikte olmanın tadını çıkarmak istiyor." dedi. Yargının, adaletin uygulamalarının yerle bir olduğu bir dönem yaşandığını belirten İmamoğlu, "Bir avuç yargı mensubu talimatla otoriter aklın ve anlayışın maşası gibi hareket etme bilinciyse milletin iradesini gasp etmeye çalışıyor. Yapılan bu siyasi operasyonlar, siyaset eylemi yargıyı dizayn etme çabaları ülkeyi muhalefetsiz bir ülke haline getirme çabalarıdır. Muhalefetsiz bir Türkiye istiyorlar." diye konuştu.

Yerel seçimlerde CHP'nin kazandığı zafere hazmedilemediğini ifade eden İmamoğlu belediye başkanlarının gözaltına alınıp tutuklanarak aslında halka boyun eğdirilmeye çalışıldığını dikkat çekerek "Şu an yaşadıklarımız milletin meselesidir." dedi.

"Tuz koku, su çürüdü" sözleriyle konuşmasına devam eden İmamoğlu, "Milletin iradesini baskı altına almaya, yargı tacizine insanları tabi tutmaya cüret edenlere karşı hep birlikte sesimizi yükseltme zamanıdır. Siyaset yargı aracılığıyla yapılacak iş değildir." yorumunu yaptı.

Siyasetin bu şekilde dizayn edilmeye çalışılmasına izin vermeyeceklerini belirten İmamoğlu, "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbimiz. Bu millet tam da bu bilinçle bir olacak" sözleriyle konuşmasını sonlandırdı.

"DEMOKRASİLERDE BİR TANE EGEMEN VARDIR"

İmamoğlu'nun ardından konuşan CHP Genel Başkanı Özgür Özel "Bugün buraya Beşiktaş'ın iradesine sahip çıkmaya geldik." dedi.

"Demokrasilerde bir tane egemen vardır, o da milletin kendisidir. Ondan aldığı gücü kendi gücü sananlar yanlış yapar, yanlış yaptırır bu ülkeye yazık ederler." diyen Özel, yargı oyunlarıyla CHP'li belediyelere itibar suikasti yapmanın tükenmişliğin eseri olduğunu söyledi. Sahada yenilmeyenlerin yargı yoluyla yıldırılmaya çalışılmasının kimseye fayda getirmeyeceğini belirten Özel, bu baskılara boyun eğmeyeceklerini söyledi.

Ekonomik gidişat vatandaşın nefes aldirmiyor!

Ülkemizde her geçen gün kötüleşen ekonomik koşullar vatandaşın alım gücünü derinden etkiliyor. Pazarda tane hesabı ile meyve ve sebze alan vatandaş, kıyafet için de ikinci el kıyafet tezgahlarına yöneliyor

● Hülya ARSLAN - Seyhan KALKAN VAYIÇ

Uzun zamandır "geçinebiliyor musunuz" sorusu en sık duyduğumuz ve sorduğumuz soru olabilir. Emekliler, öğrenciler, çalışanlar kısacası yaşamın her alanında herkesin derdi "geçim". Yetmeyen maaşlar, yüksek kiralar, sürekli zamlanan faturalar adeta nefes aldirmiyor. Ülkenin genel ekonomik havasının vatandaş üzerindeki etkisini görmek için pazarlar önemli yerler arasında. Biz de perşembe günleri kurulan Acıbadem Pazarı ile salı ve cuma günleri kurulan Tarihi Salı Pazarı'na gittik, hem vatandaşlar hem de pazarcı esnafı ile ekonomik gidişatı konuştuk.

72 YAŞINDA PAZARDA

50 yaşından beri pazarda ördüğü lif, çorap, patik ve hırkayı satan 72 yaşındaki Gülsen Usta, "22 yıldır Kadıköy'de pazarlara gidiyorum. Eşim çok erken vefat etti. Neler çektiğimi ben biliyorum. İki oğlum var. Bekar oğlumla birlikte yaşıyorum. Emekliyim. Bu ay 12 bin TL emekli maaşı aldım. Kiradayım. Evin kirası 10 bin lira. Bugün saat olmuş 15.00. Pazarda daha 200 lira kazandım. Umut dünyası bekliyorum. Alırlarsa kazanacağım. Geçinmek için çalışmam gerekiyor. Tok açın halinden anlamaz. Biz çalamayız." diyerek yaşadığı zorlukları anlattı.

"EVİ OLMAYANA ALLAH YARDIM ETSİN"

Pazara alışverişe gelen emekli Fikriye Kamacı ise ev sahibi olsa da ekonomik krizin kendisini nasıl etkilediğini şöyle anlatıyor: "Evim kira değil. İyi ki de evim var. Emekli maaşı ile bir de evinin olmadığı düşüncesi çok zor. Evi olmayana Allah yardım etsin. Her şey çok pahalı. Pazar ile marketi karşılaştırıyorum. Neresi daha uygunsa oradan alıyorum.

Fikriye Kamacı

Tahir Sevindir

Gülsen Usta

Turgut Gündoğmuş
Sevil Gündoğmuş

Pazarda küçük bir kerevizi 100 liraya aldım. Çok pahalı olduğu için fazla bir şey almayacağım. Aldığımı da yarım kilo alıyorum. Ya da tane hesabı yapıyorum. Hayat şartları çok pahalı. Ucuz bir şey kalmadı. Pazar çantası dolmuyor."

"KÖY DE ŞEHİR DE PAHALI"

Pazar ve market karşılaştırması yaparak alışveriş yaptığını söyleyen Turgut ve Sevil Gündoğmuş çifti de, "İndirim var mı diye marketlere de bakıyoruz. Olursa oradan alıyoruz. Bugün baktım indirim yoktu. O yüzden pazara geldik. Orada salatalık 100 pazarda 60 lira. Emekli olduğumuz için farklara bakıyoruz. Pazar daha önceki haftalar kalabalıktı. Bugün çok boş. 4 poşete 400 lira verdik. İçindekilerin hepsi de yarımşar kilo. Artık hiçbir şey yemeyelim mi? Emekli parası ile geçinmek çok zor. Karı koca bankadan emekliyiz. Evimiz de bizim. Ona rağmen şunu al bunu alma diyoruz. İnsanlar artık kaliteye gitmiyor. Ucuzunu bulmaya çalışıyor. Türkiye'nin artık her yeri aynı. Köy de pahalı." diyerek yaşadıkları zorlukları anlattı.

"FİYATLARA BAKIP GEÇİYORLAR"

Pazarda 20 yıldır esnaf olarak çalışan Tahir Sevindir de şunları söyledi: "20 yıldır İstanbul'un pazarlarını dolaşıyorum. Yaklaşık 7 yıldır alım olarak daha da düşüklük var. Daha önce 3 kilo domates alınıyorsa şimdi yarım kilo alınıyor. Bir kiloyu bile bulmuyor. Kışın fiyatlar daha pahalı oluyor. Alım gücü de gittikçe düşüyor. Zam üstüne zam geliyor. Vatandaş alamayınca biz de satamıyoruz, geçinemiyoruz. Fiyat yüksekliğinden iki kasayı bitiremiyoruz. Pazar kalabalık oluyor ama alışveriş yok. Fiyatlara bakıp geçiyorlar. Tahmin ettiğimiz kadar bile satış olmuyor. Kiradayım. İki çocuğum var. Zorlanıyoruz. Durumu iyi olan da artık zorlanıyor."

Semt pazarlarında ikinci el kıyafet satanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Ekonominin kötüye gitmesinden dolayı insanlar ikinci el eşyalara ve kıyafetlere yönelirken, bazıları da ucuza meyve ve sebze almak için pazarın toplanmasını bekliyor. Tarihi Salı Pazarı'nda hem tezgâh sahipleriyle hem de alışverişe gelen insanlarla konuştuk. Yeni yılın ilk ayında da insanlar pahalılıktan dert yanıyor.

"MUTSUZUM ÇÜNKÜ GEÇİNEMİYORUM"

Pazara ikinci el kıyafet almaya gelen Selen Bumin Kartal, Dragos'ta yaşadığını ve pazara her hafta geldiğini belirterek, "Ekonomik koşullar çok korkunç. İkinci el kıyafet almak için buraya geliyorum." dedi. Emekli olduğunu ve maaşının geçinmeye yetmediğini söyleyen Kartal, "Mutsuzum çünkü geçinemiyorum. Bu koşullara baktığımızda yüksek gelir ya da düşük gelir bir şey ifade etmiyor. Bazen aldığım ürünleri de satmak durumunda kalıyorum. Emekliyim ve geçinmekte zorlanıyorum. Bu şartlarda ekonomik dengeyi kurmaya çalışıyorum. Yani hiçbir restorana gidip rahat yemek yiyemiyoruz. Enflasyon ve pahalılık bizi gün geçtikçe daha da zor bir duruma sokuyor." diye konuştu.

"KAZANDIĞIMLA FATURALARIMI ÖDÜYÜRÜM"

Pazar esnafından Seher Dönmez ise uzun yıllardır müşteri olarak geldiği pazarda son bir buçuk yıldır esnaflık yaptığını söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü: "11 bin lira maaş alıyorum ama 15-16 bin lira kira ödüyorum. Mecburen bu işi yapıyorum. 50, 100 ve 150 TL'ye ürün satıyorum. Buradan kazandığım parayla da faturalarımı ödeyip mutfak masrafımı karşılamaya çalışıyorum." Dönmez, müşteri potansiyelinin arttığını ancak son beş haftadır işlerinde bir durgunluk yaşandığını söyleyerek pazarın genel halini şu sözlerle anlattı: "İnsanlar artık tabak çanak gibi eşyaları bile toplamak zorunda kalıyor. Ben burada görüyorum. İnsanlar pazarın toplanmasını bekliyor ki ucuz ürün alabilmek için. Burada yere konulan ürünleri toplarlarken de üzülüyorum."

"YENİ ÜRÜN ALMAK MÜMKÜN DEĞİL"

Hale Topal da İstanbul'da yaşamının zorluklarından bahsederek şunları söyledi: "İki çocuğum var. Eşim burada çalışıyor ve kirada oturuyoruz. Şu anda 20 bin lira kira ödüyoruz ama bu fiyatın artacağı söyleniyor. Artık aldığımız maaşlarla geçinmek için çabalyoruz." dedi. Topal, içinde buldukları ekonomik durumu şöyle anlattı: "Hayat şartları çok zorlaştı. Mağazadaki fiyatlar ekonomik dengemizi çok etkiliyor. Alışveriş yaparken dikkatli olmalıyım. Mecburen ikinci el kıyafetleri tercih ediyoruz çünkü yeni ürünler almak artık mümkün değil. Ülkenin ekonomik durumu hiç iyiye gitmiyor. Ama gelecekle ilgili umudumu yitirmek istemiyorum."

"NARI KESSEM YARISINI ALACAKLAR VAR"

İlkokulu bitirdikten sonra esnaf-lık yapmaya başladığını belirten Selçuk Özvarış "İstanbul'da çok ilçeyi gezdim ama genelde Kadıköy bölgesindeyim. Satışlar çok düşük, çünkü insanların alım gücü kalmadı. Ekonomik olarak kötü bir dönemden geçiyoruz. Beslenme çok önemli. Ama insanlar her ürünü yarım kilo ya da tane hesabıyla alıyor. Nari ikiyeye bölsem satsam insanlar onun da yarısını alacak durumdalar." dedi. Selçuk, "Pazarın bir köşesinde bin kişi varsa bunun yarısından fazlası mutsuz. Herkes cebindeki paranın yetmediğinden şikâyetçi ve haklılar." şeklinde konuştu. Emekli İşıl Özer ise "Yoksulluk sınırının altında yaşamak her geçen gün daha da zorlaşıyor. Asgari ücretle geçinenler için hayat daha da zorlaşıyor. En kısa sürede bu kötü ekonomik durumdan kurtulmayı diliyorum." dedi.

Açlık sınırı 22 bin liraya dayandı!

Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi'nin verilerine göre, 2024 yılı Aralık ayında dört kişilik bir aile için açlık sınırı 21 bin 553 lira, yoksulluk sınırı ise 74 bin 552 lira oldu

Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi (BİSAM), Aralık 2024 açlık ve yoksulluk verilerini açıkladı. Buna göre dört kişilik bir aile için 2024 yılı Aralık ayında açlık sınırı 21 bin 553 lira, yoksulluk sınırı ise 74 bin 552 lira olarak hesaplandı. Bu tutar, 2025 yılı için belirlenen asgari ücretin yaklaşık 3.3 katı seviyesinde. Tek başına

yaşayan bir kişi için de, yaşamın sürdürülebilirliği ve sağlıklı beslenmesi için gerekli harcama miktarı 34 bin 734 liraya yükseldi.

Günlük harcamalar açısından gıda harcamalarında en maliyetli ürün grubunu meyve ve sebzeler oluşturuyor. Ailelerin gıda harcamalarında meyve ve sebze grubunun payı yüzde 30.4 ile ilk sırada yer alıyor. Bu grup için gerekli günlük harcama 218 lira 61 kuruş olarak hesaplanmış. Süt ve süt ürünleri yüzde 25,5 ile ikinci sırada yer alırken günlük harcama miktarı 185 lira 38 kuruş.

Araştırmaya göre 2025 yılı Ocak ayında enflasyon oranının yüzde 2,5 olarak gerçekleşmesi durumunda, 22 bin 104 lira olarak belirlenen asgari ücret açlık sınırının altında kalacak.

☞☞☞ söyleşi ve imza

CKM

ORTADOĞU VE TÜRKİYE. KONUŞMANIN TAM SIRASI.

Gazeteci - Yazar | MURAT YETKİN

18 OCAK 2025 14.00 B SALONU
CADDEBOSTAN KÜLTÜR MERKEZİ
DAVETLİSİNİZ

DK ORHAN NITAP

KURUMSAL BÖLGE MESUT

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler:	Hizmet Grubu:
• 24 Saat Doktor Hizmeti	Alzheimer
• 24 Saat Hemşire Hizmeti	Demans
• Fizik Tedavi Merkezi	Geniatri
• Diyaliz Hizmeti	Palyatif (Yatağa Bağımlı)
• Laboratuvar Hizmeti	Parkinson
• Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti	ALS
• Konaklama Hizmeti	NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
• Temizlik Hizmeti	PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı
• Yemekhane Hizmeti	
• Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı	
• Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altintepe Mah. Galibey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

KADIKÖYLÜ ŞAİR
NAZIM

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

Yıllar sonra vatandaşlığa geri alındığında nüfus kayıtlı olduğu yer hanesine Feneryolu yazılan; Bahariye, Süreyya Operası denince akla babası gelen, şairlerinde Kadıköy'e bir selam çakmayı ihmal etmeyen büyük ustanın hayatında ilçemizin büyük önemi vardı. İşte şair Hikmet'in yaşamından Kadıköy'e dair satırbaşları:

TAŞMEKTEP'TE İLKOKUL

Nazım Hikmet, 20 Kasım 1901'de Selanik'te doğduğunda -ailesi kırk gün için bir yaş büyük görünmesin diye 15 Ocak 1902 tarihini kabul etmiş, kendisi de bunu benimsemiş- babası bu kentte memur olarak bulunuyordu. Aynı tarihte dedesi Nazım Paşa ise Diyarbakır valisiydi. Kısa süre sonra dede Halep valiliğine atandı, baba da memuriyetten istifa edince aile Halep'te buluştu. Kardeşi Samiye'nin doğduğu yıl (1907) dedesi yeniden Diyarbakır'a atandı. Hikmet Bey, babasından ayrılıp İstanbul'a dönmeye karar verdi. Önce Kadıköy Bahariye'de, Hikmet Bey'in Mesrutiyet'te birlikte yeniden memurluğa dönmesiyle de Göztepe'de oturdu. Nazım buradaki Taşmektep'te ilköğrenimine başladı.

İLK ŞİİRLER KADIKÖY'DEN

Göztepe'deki evlerinin karşısında -ki evde çıkan yangın (19.12.1914) Nazım'ın ilk şiiri olarak anımsadığı 'Yangın' şiirini yazdırdı. Göztepe'deki Taşmektep'te ilkokulu bitirince, dönemin en iyi okulu sayılan Galatasaray Lisesi'ne yazdırıldı. Ancak savaş yıllarında ailesinin gelirlerinin yetersizliği nedeniyle sonradan kaydı Nişantaşı Lisesi'ne alındı. Yakına gelen savaş onun dikkatini de bu konuda yoğunlaştırdı. Hele savaşta dayısının ölmesine çok üzüldü. Onu anlatan şiirler yazdı.

AYRILIK...

1917'de 15 yaşında Heybeliada Bahriye Mektebi'ne giren Nazım Hikmet sağlık sorunları nedeniyle 17 Mayıs 1920'de askerlikten çıkarıldı. Bu arada annesi Celile Hanım'la babası Hikmet Bey 1917'de ayrıldılar. Bu ayrılıktan çok etkilenen Nazım, bu dönem yazdığı birçok şiirini de Kadıköy'de kaleme aldı.

MEMET DE KADIKÖY'DE DOĞDU

Refik Durbaş 'Kadıköy'de evleri viran şairler' başlıklı yazısında, Nazım'ın 1925 sonrası Kadıköy'deki

Nazım Hikmet
123 yaşında

yaşantısını şöyle anlatıyor:

'Nazım Hikmet, 1925'te Moskova'dan döndüğünde babası Hikmet Bey, Kadıköy ile Moda burnu arasında ahşap bir evde oturmaktadır; annesi Celile Hanım da Cevizlik'te iki katlı ahşap bir evde... Hikmet Bey, bir süre Süreyya Sineması'nın müdürlüğünü yapar. 1932'de ölünce, Mithat Paşa ailesine ait olduğu söylenen çamlıklı bir evi, 50 lira kirayla tutarlar. Geçimlerini kendileri sağlamak için iki koyun, 40 kadar tavuk alırlar. Bu sırada Nazım Hikmet tutuklanır; 13 yılın sonunda 15 Temmuz 1950'de hapisten çıkar. Eşi Münevver ile Vala Nurettin'in Salacak'taki evinde bir ay dinlenir. Ardından annesinin Cevizlik'teki evine taşınırlar. 1951'in mart ayında Münevver, Kadıköy'deki bir klinikte oğulları Memet'i doğurur. Bu küçük evde barınadıkları için Mühürdar'da, Sular İdaresi'nin karşısında bir apartmanın zemin katına taşınırlar. Burası Nazım'ın Türkiye'de oturduğu son mekandır. Nazım Hikmet'in, yurt dışında yazdığı ilk şiirlerden Tuna Üstüne Söylenmiş-tir'i bir bakıma Kadıköy'e selamdır: 'Hey Hikmet'in oğlu, der, 'Tuna suyu olaydın / Karaorman'dan geleydin / Karadeniz'e döküleydin / Mavileşeydin, mavileşeydin, mavileşeydin / Başında İstanbul havası / Çarpaydın Kadıköy iskelesine / Vapurla binerken Memet'le anası...'

KAÇIŞ YİNE KADIKÖY'DEN

Gazeteci-yazar Emin Karaca ise Nazım Hikmet'in yurt dışına kaçışını şöyle anlatıyor: "Nazım Hikmet, 15 Temmuz 1950'de Cerrahpaşa Hastanesi'nde yatarken serbest bırakıldı. İki ev değişikliğinden sonra Kadıköy Mühürdar Mahallesi Dumlupınar Sokak'taki üç katlı eve (evin şimdiki kapı numarası 22) taşınıyor. (...)

Hikmet, 17 Haziran 1951'de sokak kapısı önünde polislerin 'uyur gibi yapmalarını' fırsat bilerek, daha doğrusu polislerin göz yummaları sonucu sabah erkenden evden çıkıyor. Kadıköy İskelesi'ne yürüyerek geliyor. Vapurla Karaköy'e geçiyor. Sürat teknesiyle Karadeniz'e açılıyor..."

Nazım Hikmet 123'üncü doğum gününde Caddebostan Kültür Merkezi'nde anıldı

● Deniz Şimal TAŞAN

Büyük usta, yürek işçisi Nazım Hikmet 123'üncü doğum gününde 15 Ocak Çarşamba akşamı Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) anıldı. Kadıköy Belediyesi ile Ruhi Su Kültür ve Sanat Derneği'nin katkılarıyla düzenlenen "Dostlarından Nazım'a merhaba, iyi ki doğdun Nazım Usta" gecesi Gülsen Tuncer ve Şahin Ergüney'in sunumuyla gerçekleşti. Anmada Sezai Saroğlu tarafından şiirler okunurken An Vokal, Erdem Oral, Gülcan Altan, Özgür Kıyat ve Ruhi Su Dostlar Korosu şarkılar söyledi.

YA YAZMASAYDI?

Oyuncu Gülsen Tuncer "Bir düşünsenize kardeşler, eğer Nazım Usta olmasaydı nasıl fakirleşirdi şiirimiz? Nasıl azalardı coşkumuz? Nasıl gevşerdi faşizme emperyalizme karşı yumruklarımız?" dedi. Nazım Hikmet "Her yerde hep beraber diyebilmek için" sözlerini yazmasaydı "tek yıl devrim" diye insanların coşkuyla meydanlara dökülüp dökülemeyeceğini sorgulayan Tuncer, "Çıkabilir miydik hunca huñ meydanlara. Ya yazmasaydı 'Hasret' şiirini Nazım Usta, dillendirebilir miydik o büyük hasretimizi?" şeklinde konuştu.

Nazım Hikmet Kuvâ-yi Milliye Destan'ını yazmasaydı, tarih kitaplarından Antepli Karayılan'ı, Şahin Bey'i ve Batum'dan Arhavi'ye silah taşıyan Laz İsmail'i tanımayacağımızı söyleyen oyuncu Şahin Ergüney ise, "Nazım yazmasaydı Kuvâ-yi Milliye Destan'ı atlatılabilir miydik uzun ve ince ba-

cakları üzerinde yayınarak ve karanlıkta akan bir yıldız gibi kayarak Kocatepe'den Afyon Ovası'na. Anlatılabilir miydik Mustafa Kemal'?" dedi.

"TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELAM OLSUN"

Ergüney, "Nazım Usta yazmasaydı o güzel sözleri 'Lüküs Hayat' bu kadar çok tutar mıydı? Hiç insanın içine işler miydi? Böylesine vurgulanabilir miydi sınıf ayrımı zengin fakir çelişkisi? Ya Nazım'ın şiiri olmasaydı kim selamlardı böylesine yürekten böylesine içten, yürekten, coşkuyla sözlerle Türkiye işçi sınıfını?" şeklinde konuştu.

Sezai Saroğlu tarafından Nazım Hikmet'in şiirlerinin okunduğu etkinlik An Vokal, Erdem Oral, Gülcan Altan, Özgür Kıyat ve Ruhi Su Dostlar Korosu konserinin ardından sona erdi.

Uğur Mumcu
Kadıköy'de
anılacak

Ankara'daki evinin önünde arabasına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu 24 Ocak 1993 tarihinde yaşamını yitiren Uğur Mumcu, özgür basın mücadelesi ve karanlık ilişkileri aydınlatan cesur gazeteciliğiyle hafızalardaki yerini koruyor. Katledilişinden bu güne her yıl Kadıköy'de anılan Mumcu, bu yıl da Kadıköy Belediyesi tarafından düzenlenen etkinlikle anılacak. "Türk Basının Yüz Akı Uğur Mumcu'yu ve Devrim Şehitlerini Anıyoruz" isimli etkinlik 24 Ocak Cuma günü Caddebostan Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Gazeteci-yazar Ömür Kurt'un sunumuyla başlayacak etkinlikte gazeteci-yazar Murat Ağirel konuşmacı olarak yer

Gazeteci yazar Uğur Mumcu katledilişinin 32. yılında Kadıköy'de anılacak

duruşunu, demokrasiye katkılarını ve günümüzde basın özgürlüğünün önemini anlatacak. Saat 20.00'de başlayacak etkinliğe tüm yurttaşlar davetli.

GAZETELERLE DEVRİM ŞEHİTLERİ

CKM, Uğur Mumcu'nun ölüm yıldönümü dolayısıyla özel bir sergiye de ev sahipliği yapacak. A. İlhan Gülek Koleksiyonu'ndan oluşan ve Atatürkçü Düşünce Derneği Kadıköy Şubesi tarafından düzenlenen "Gazetelerle Devrim Şehitleri" sergisi, 24 Ocak'ta ziyarete açılacak; sergi 31 Ocak Cuma gününe kadar ziyaret edilebilecek.

KAYIP İLANI

Sarıgazi Vergi dairesine bağlı işyerimize ait 013001-013050 seri no'lu 1. cilt irsaliyeli fatura kaybolmuştur. Hükümsüzdür. ÖZCAN ALGÜL

KASEV VAKFI DİNLENMEVİ HUZUREVİ
ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatilde giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmilî Çetin Oranlar Kampüsü Edebalı Caddesi No: 1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

-NEDEN DİDEM BOZACI İLE ÇALIŞMALISINIZ ?

ÇÜNKÜ
Her insan karşısındakinin işini tutkuyla ve aidiyetle yapmasını bekler
İŞTE O KİŞİ BENİM!
Samimi dürüst ve yetkin bir şekilde müşterilerimin faydasına odaklanarak sonuca ulaşıyorum.
Siz de işini heyecanla ve güler yüzle yapan profesyonel bir gayrimenkul danışmanıya çalışmak istiyorsanız vakit kaybetmeden **BENİ ARAYIN**

DİDEM BOZACI
Gayrimenkul Danışmanı

✉ didem.bozaci@cb.com.tr
☎ 0533 473 82 96
📍 cbdidembozaci
📍 Acıbadem Cd. No:130/2 Kadıköy İstanbul

Foot Care
PodyArt
Ayak Bakım

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak
Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

POZİTİF DUYU

İŞİTME SAĞLIĞI EKİPMANLARI
CİHAZ PİLLERİ
KULAK TIKACI
GÜRÜLTÜ ENGELLEYİCİ KULAK KORUMA EKİPMANLARI
KULLANILAN MEVCUT CİHAZLARIN TÜM MARKA MODEL
TEKNİK SERVİS HİZMETİ

0 216 345 00 25
0530 029 06 01

www.pozitifduyu.com.tr

Feneryolu Mah. Rüzgargülü Çıkamazı Sok. İhlamur Apt. A blok 1-3 D:2 Kadıköy/İstanbul (Oyuncak Mağazası Üstü- BP Benzin İstasyonu Karşısı)

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 299

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük kesimleri bu hafta Selim İleri ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

SELİM İLERİ (30 NISAN 1949- 8 OCAK 2025)

1949'da Kadıköy Bahariye'de doğdu. 19 yaşında Cumartesi Yalnızlığı isimli ilk öykü kitabı yayımlandı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimini 1972'de yarım bıraktı. 1976'da Dostlukların Son Günü ile Sait Faik Hikâye Armağanını, 1977'de Her Gece Bodrum ile Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü aldı. 1978'te, Ali Bozok ve Mehmet Tim'le birlikte Günebakan Yayınevi'ni kurdu.

Yayınevi üç dört yıl sonra maddi olanaksızlıklar yüzünden kapandı. 1987'de Argos dergisinde yöneticilik yapmaya başladı ve dergi kapanıncaya kadar buradaki görevine devam etti. Selim İleri, 1970'lerden sonra yaşamı boyunca yazıdan başka bir uğraş edinmeyen, roman, öykü, şiir, deneme, tiyatro, anı, inceleme gibi edebiyatın bölümlerinde ve türlerinde nitelikli eserler ortaya koyan çağdaş Türk edebiyatının üretken kalemlerinden biri oldu. Romanları ve öyküleriyle edebiyat çevresinde geniş yankılar uyandırdı. Çeşitli ödüller aldı. Romanları dışında yirminin üzerinde senaryo yazdı. Yeni Ufuklar, Yeni Dergi, Papirüs, Varlık, Türk Dili,

Politika, Dünya, Milliyet, Milliyet Sanat, Gösteri, Cumhuriyet gibi birçok gazete ve dergide inceleme, eleştiri yazılarıyla yer aldı, gazetelerde köşe yazarlığı yaptı, yazı dizileri hazırladı. Radyo ve televizyonlarda kültür-sanat programları sundu. Kadıköy Belediyesi'nin 2016'da Haydarpaşa Garında düzenlediği Kitap Günleri'nin onur konuğu oldu. Edebiyatımızın naif kalemlerinden biri olan İleri 8 Ocak'ta aramızdan ayrıldı. Yazarın anısına saygıyla Everest Yayınları'ndan çıkan "İstanbul Lâle ile Sümbül" isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

İSTANBUL LÂLE İLE SÜMBÜL

Bahariye Caddesi üstündeki Geren Apartmanı'nda doğmuşum. 1949 yılında, 1949 Nisanı'nın son günü. Geren Apartmanı yorgun cephesiyle hâlâ yerli yerinde. Giriş katında doğmuşum.

Beş yaşına kadar oturduğumuz o kira evini hayal meyal hatırlarım. Önde, biri caddeye bakan iki oda. Klasik ev düzenlememizde olduğunca, penceresi oturma odası; içerlek olanı, yemek odası. Yemek odasından küçük, dar bir koridora geçiliyor. Mutfak orada. Mutfağın avuç içi kadar bir balkon var. Yatak odalarını gözümün önüne getiremiyorum.

Ama mutfakta, yaz günleri, keskin çiroz kokusu şimdi de iştahımı kabartıyor. Patlıcan kızartmasının kokusunu unutmuyorum. Galiba mangalımız vardı ve mangalda çok sevdiğim cızbiz köfte...

Geren Apartmanı'nın giriş katı böyle puslu ve bu kadar, Bahariye çok daha seçik. Evet, nedense, semtimizi aradan geçen bunca zamana rağmen apaydınlık görebiliyorum.

(...)
Bahariye benim için bir tramvay sesleri cümbüşüdür. Cümbüşe bazan Ayia Trias Rum Ortodoks Kilisesi'nin çanları eşlik eder. Tramvayların sesleri hep uçarıken, çanunki hüzünlü, ağırbaşlı, hatta matemlidir.

Ayia Trias'ın bahçesi çok güzeldi, handiyse küçük bir çamlıktı. 1950'lerin İstanbul'unda farklı kültürler, farklı dinler birbirine kardeşti. Henüz 6-7 Eylül felâketi yaşanmamıştı. Bağnazlık yoktu. Kiliseyi gezdiğimizizi, kilisede dua ettiğimizi hatırlıyorum.

Hem yalnız Ayia Trias'ta değil. Kadıköy'ün başka kiliselerine de arada bir uğranıldırı. Bursa'dan gelen Nezih Halamuz, Moda'da, Koço'nun altındaki ayazmada yalnız dua etmiş; dilekleri için iki küçük, gümüşten ev de almıştı, mumlar dikmişti...

Bahariye Caddesi'nin adını sonradan değiştirdiler. Asım Gündüz Caddesi oldu. Asım Gündüz Cumhuriyet'in ilk genelkurmay başkanlarından. Evi, Ayia Trias Kilisesi'nin yanında. Nisbiye Sokağı'nın bir köşesinde kilise, öteki köşede ev.

Ev dediğime aldanmayın. Bütün hayatım boyunca unutamayacağım mekânlardan biri. Eskilerin 'köşk yavrusu' dediklerinden. Onun da harikulâde bir bahçesi var. Ayia Trias'ınkini çamlar bezemişken, bu bahçede sünger taşlarıyla yapılmış havuz ilk anda göze çarpıyor. Havuzun nilüferli olduğunu söylememe gerek yok herhalde.

(...)
Tramvay, kilise, Asım Gündüz'ün evi, ama bir de sinemalar! Bahariye, Kadıköy'ün neredeyse bütün sinemalarının topladığı semti. Kimi sinemalar yeni düzenlemelerle bugün de duruyor.

Süreyya'yı sona saklayacağım. Yurt'tan başlayayım.

Yurt sineması, Halkevi binasındaydı. Yurt'a yıllar sonra gittim, artık on beş yaşında falan. Yaz günlerinde. İki Türk filmi birden gösteriliyor. Türk sinemasına vurgunum ve kaçırduğım filmler için soluğu Yurt'ta alıyorum.

Gelelim Halkevi binasına: Ellime yaklaşıırken gezdim. Kültür birimi olarak göz kamaştırıcı bir işlevselliği yansıtıyor. Ne yazık ki tam anlamıyla hiçbir zaman değerlendirilemedi.

Sakızgülü Sokağı'ndaki Hâle bende uzun yıllar adının çağrıştırdıklarıyla yaşadı. Hâle: Ay ağılı, ayın çevresinde bazen görülen parlak ve buğulu ışık, ay. Bir sinema salonuna bundan daha yaraşır isim bulunabilir mi? Az sonra film başlayacak ve her film de ay. Olup çıkacak!

Güzelim Hâle durup dururken Reks oldu.

Hâle, eskiden tiyatroymuş; Apollon Tiyatrosu. İlk Müslüman Türk kadın tiyatro sanatçısı Afife Jale'nin o kadar trajik yaşamını bilenler, bedbaht ve çaresiz Afife'nin Apollon'da başına gelenleri, o can yığınına hatırlayacaklar. Büyük romancumuz Reşat Nuri Güntekin, Afife Jale'yi kaleme getiren içli yazısında Apollon'u, Bahariye'de bahar kokan geceyi, aktris, kamuoyunca değil, zabıtaca lânetlenişini anlatır.

Acı anılardan kaçarak, uzak-

laşarak, Opera sinemasına sığınıyorum. Gerçi o da-hele balkonu-uçurumu andırır bir sinemaydı, adeta dikey bir salon.

Opera'da hangi tarihteyse, Dalida'nın filmi seyretmiştim. Mısır asıllı Dalida hayat doluydu ve öylesine güzeldi. Film, iddiasız bir güldürüydü. Dalida'nın güzelliği, canlılığı, şarkıları alıp götürüyor. 1980 sonrasında Dalida'nın canına kıyışını gazetelerden okuyunca, yüreğim ezgin, yine Opera sineması, yine gümrâh saçlar, iri gözler. Ölümü, cana kıyışı yadsımak isteyerek.

Bahariye'nin sinemaları arasında sona sakladığım Süreyya, İstanbul'a sevgisini pek çok kez ödemiş Süreyya İlmen'in yaptırdığı bir salon. Belleğim yanılmıyorsa, 1925 sonrasında açılmış.

Girişte, Süreyya Opereti'nin primadonnası Suzan Lütfullah'la -bir başka primadonna, Gülriz Sururi'nin genç yaşta ölen annesi- Süreyya İlmen'in büstleri dururdu. Primadonna sözcüğünü Suzan Lütfullah'ın büst altı yazısından öğrenmiş olmalıyım. Sevgili dostum Gülriz Sururi'den annesinin hikâyesini dinlediğimde ise, o şatafatlı sözcük hüzünlerle donanacaktı...

(...)
Annemle Bahariye'den Altiyo'ya inerdik. Hafif eğimli yoktu. Altiyo'da dedemin kitapçı dükkânı, ufak kitabevi. Tezgâhın üstünde Miki fareli, Vakvaka kardeşli, Varyemez Amcalı çıkartmalar. Dedem cimri. Anneciğim hayatta. Çıkartmalar tezgâhta kalacak, ama annemle el ele tutuşup Geren Apartmanı'na döneceğiz. Az sonra. Ah keşke!

Şifa'da Bazı Akşamlar

Doğduğum semt Bahariye'yi sizlerle paylaştım ama, Kadıköy'ünde yıllar yılı yaşamış bir

İleri, Kadıköy Belediyesi'nin Haydarpaşa Garında düzenlediği Kitap Günleri'nin onur konuğu olmuştur

hanımefendi, "Şifa'sız Bahariye olmaz" dedi. Sonra da, geçmiş günlere dalıp giderek, "Doğduğunuz Gerede Apartmanı'ndan Moda İlkokulu'na doğru yürüyün, sola kıvrılın, Şifa'ya giden yoldasınız artık..."

Hanımefendiyi dinlerken, Şifa'yı yazmadım mı diye düşünüyordum. Çocukluğum, yeniyetmeliğim... O yoldan aşağıya, Kurbağalidere'ye doğru inişlerimiz, inerken sağda kalan Saint Joseph'i -eskiler "Frerler Mektebi" derlerdi- geçince, ucunda Mahmut Ata'nın rüzgârgüllü evi, Şifa, çıkmaz sokak!.. Dedemlerin Bakla Tarlası Apartmanı -bugün de yerli yerinde duruyor- tam Şifa'nın karşısındadır. Oradan hatıralar.. Mutlaka yazmışımdır..

Sonunda Dostlukların Son Günü'nde buldum, "Gelinlik Kız" hikâyesinde:

"Kapıdan kedi adımlarıyla çıkıyoruz." (İşte Gerede Apartmanı'nın kapısından!) "Annem, dikkatle sokak kapısını kilitlemiyor. Sonra sokak, yazsa daha bir iç açıcı serinlikte, sonbaharı yaşıyorsak iyicene iliklerimizi ısıtan ılık güneşlerle dolardı."

Durakaldım. Sözcüklerim, anlatım mı şaşırttı? 1970'lerin bu öyküsü hangi koşullarda hangi duyularla yazılmıştı?

(...)

Kadıköyü, bir bakıma, şairler, yazarlar beldesi. En çok buluşulan yerler ise, Moda ve Şifa kıyıları.

Kimler yok ki aralarında: Yusuf Ziya (Ortaç), Faruk Nafiz (Çamlıbel), Fahri Celâl (Göktulga) Reşat Nuri, Ahmet Hâşim, Ömer Seyfettin, mitologia esinli şiirler yazarı Salih Zeki (Aktay)...

Hemen her akşam, Şifa'da, Bakla Tarlası'nın ucundaki bir açık hava kır kahvesinde buluşuyor. Kızıltoprak sahilleri, Kalamış Koyu kahvenin manzarası.

Selim İleri ve Turgut Uyar

Bazan tavla oynanıyor. Sonra, kır kahvesinde, "beş aşağı beş yukarı" dolaşmalar. "Kahveci Yervant, kıranta, yaşlıca bir Ermeni".

Yervant'ın en çok önemsedığı kahve gediklisi Ahmet Rasim'dir. Ahmet Rasim o zamanlar Kızıltoprak'ta, Papazın Bağ'ında bir kulübede oturuyormuş. Sık sık kahveye geliyor, "ta dipte tenha bir köşede, Yervant'ın getirdiği koltuğuna yerleşerek, yukarıdan Kalamış'ı seyret" dalyor-muş.

(...)
Şifa akşamlarına derken iki genç daha karışır: Mecdi Sadrettin'le Nâzım Hikmet. Nâzım Hikmet o tarihlerde daha ilk şiirlerini yazmaktadı; "fakat bu heveskârlık şiirlerinde bile kuvvetli bir heyecan"... Bu şiirlerden bir ikisi kırık aşk şiirleridir. "İri siyah gözlü" sevgiliyle Nâzım'ın arası açılmış ve şair taşkın bir "intikam feryadıyla" şiirleri yazmış.

Faruk Nafiz de âşık o günlerde, hem de bir Romeo-Juliette sevdası. Fahri Celâl, "boylu boslu, tombul bir dul hanım" uzaktan sevmektedir. Şifa akşamlarında boyuna onu anlatır, boyuna onun geçip gitmesini bekler.

Yaz mevsiminde bazı akşamlar Yahya Kemal Kadıköy'ne geçer. Edebiyatçılar Geçiyor'dan iz sürelim:

"Yahya Kemal bizi alır, Kuşdili'nde dere kenarındaki meyhanelerden birine götürürdü. Gölgeyi çökerken derenin ruha sükün veren karartısı karşısında bir taraftan Cemşid'in ruhu- nu şâd eder, bir taraftan da üstadın Şeyh Galib'den okuduğu mısraları daha tatlı bir içki gibi yudum yudum içerdik."

(Syf 14-24)

Şefkati İstanbul'un kedilerinden öğrendim. Çocukluğumda, Bahariye Caddesi'nde, daha o zaman yıpranmış, bir Kadıköy evi, kapısına üç dört basamakla çıkılan. Basamaklardaki yiyeceği iki kez kediden biri

Tren kalktı. Omuzlar düşük, perondan çıkıldı. Kadıköyü yakasından atlı arabalar büsbütün silinmemişti. Kadıköyü İskelesi'nde olduğu gibi, Haydarpaşa'da da son faytonlar. Çok sevdiğim atlı arabaya bindik, oysa içimden sevinç geçmedi.

(Syf 35-36)

Yoğurtçu Parkı benim çocukluğumun parkıydı. 1950'lerin dünyasında, parkta çok günlerim, hatıralarım...

Şimdi yoğun trafiğin âdetâ kesip biçtiği, kanunı aktıttığı park, o zamanlar bana uçsuz bucaksız görünürdü. Çocukluğun bütün mekânları olduğundan genişti.

Parkta kış günleri gözümün önüne gelmiyor. Daha çok ilkbaharlar, yazlar, yaz sonları; en çok da sonbaharlar.

Yoğurtçu Parkı'nı, yeşertisi bol olduğu mevsimlerde, çocukluğumun en güzel masal-romanlarından İpek Prenses'ten çağrışımlarla tadardım. İpek Prenses'in başlangıcında, büyüülü bir şato korusu vardı. Ağaçlar sık, yaprak örtüsü alabilirdi. Park da öyleydi. Ya da bana öyle gelirdi. En sıcak bir yaz günü bile, yaprak örtüsü, gölgelikler, serinlikler serperdi.

Sonra eylül gelince, yapraklar sararmaya, kurumaya, dökülmeye koyulurdu usul usul.

Bununla birlikte, onca sarartımın, boz alacanın ortasında, sonbahar geldi mi, Yoğurtçu Parkı kıpkırmızlar da kuşanırdı. Bunlar ateşçiçekteydi.

Belleğim aldatış içinde değilse, ateşçiçeğini ilk kez Yoğurtçu Parkı'nda gördüm. Elliyi aşkın yıl geçti; ateşçiçeği benim için hâlâ Yoğurtçu Parkı'nın çiçeğidir.

(Syf 46-47)

Ben, Haydarpaşa'yı tren seslerinden hatırlarım. Bu ilk hatırlayış, belki de garı görmeden yaşandı. Çünkü, dedemlerin Şifa'daki evlerinde, arka balkona çıktığımda, o zamanın... bundan elli yıl öncesinin tenha ve handiyse kırık İstanbul'unda, tren sesleri Haydarpaşa'dan Şifa'ya kadar yankır dururdu.

İnanmayanlar çıkacak; bana da hayal gibi geliyor. Sonra, hangi tarihteyse, Haydarpaşa Garı'nı gördüm. Çocukluğumun peyzajları arasında bu yapının çok ayrı bir yeri var. Hem görkemliydi, hem sarıca, hem de ayrıntılar kuşanmıştı. Gelen trenler kavuşturuyordu ama, kavuşmalar gönlüme su serpmezdi. Çünkü ayrıntılar, vedalaşmalar hep üzer, acıttıklarıyla bellekte saltanat kurardı.

Kimi geçirmeye gitmiştik? Uzağa bir yolculuk olmalı. Trenin hareketine daha vakit vardı. Peronda bir aşağı bir yukarı gidip gelmeler, yakın bir zamanda yeniden buluşmak, görüşmek temennileri. Gelgelelim, lokomotif, vagonlar, raylar, demiryolu ile gidileceğini, ille ayrılığı söylüyordu. Bir iki damla gözyaşıyla. Geriye kalanı, başkalarının önünde ağlayış olmasın diye içe aktılmış.

Tren kalktı. Omuzlar düşük, perondan çıkıldı. Kadıköyü yakasından atlı arabalar büsbütün silinmemişti. Kadıköyü İskelesi'nde olduğu gibi, Haydarpaşa'da da son faytonlar. Çok sevdiğim atlı arabaya bindik, oysa içimden sevinç geçmedi.

Galiba ayrılığı öğreniyordum...

(Syf 215-216)

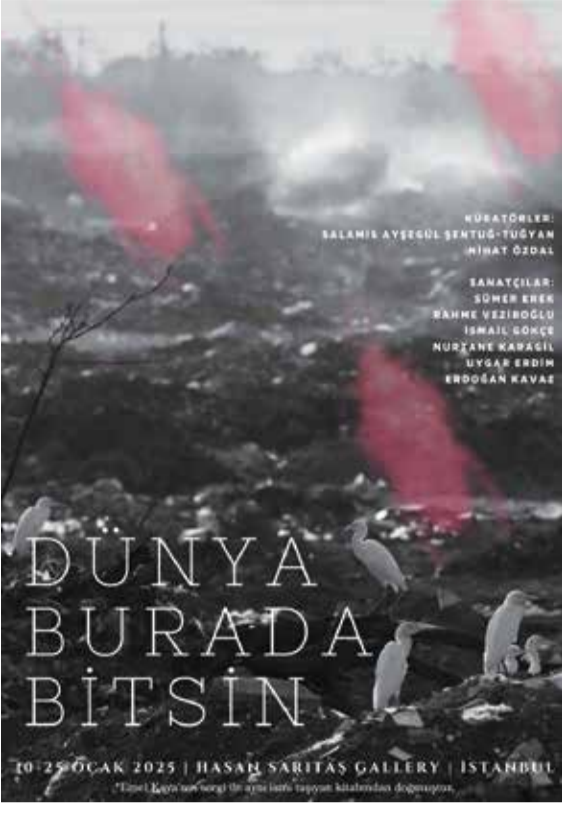
15 EYLÜL 1954 | 19 OCAK 2007

HRANT DINK

Saygıyla Anıyoruz...

MESUT Kızıltoprak Kadıköy Belediyesi Başkanlığı

KADIKÖY BELEDİYESİ

Kıbrıslı sanatçılar Bahariye'de

Kıbrıs çağdaş sanatının eko-poetik sorgusunu içeren sergi Bahariye'de açıldı

Kıbrıs çağdaş sanatının önde gelen isimlerinden Rahme Veziroğlu, Uygur Erdim, Nurtane Karagil, İsmail Gökçe, Erdoğan Kavaz ve Sümer Ereğ, Türkiye'de sergi açtı. "Dünya Burada Bitsin" adıyla önce Lefkoşa, sonra da İzmir'de açılan sergi, Kadıköy'e taşındı. Bahariye'de bulunan Hasan Santaş Galerisi'nde 10 Ocak'ta açılan sergi, 25 Ocak'a dek ziyaret edilebilir.

Kuratörlüğünü Salamis Ayşegül Şentug-Tuğyan ve Nihat Özdal'ın üstlendiği sergide; Kıbrıslı sanatçıların sanatçıların video, fotoğraf ve karışık teknik eserleri, Nihat Özdal'ın ise sergiye özel hazırladığı koku yer alıyor. Sergi, Kıbrıs çağdaş sanatının önemli isimlerinin üretimleriyle, Emel Kaya'nın Everest Yayınları tarafından yayımlanmış "Dünya Burada Bitsin" adlı şiir kitabı arasında eko-poetik bir diyalog kuruyor. İnsanın doğayla olan ilişkisindeki kopukluğu ve bunun trajik sonuçlarını gözler önüne sermeyi amaçlayan sergi, izleyiciyi sadece eleştirel bir insan gözüyle değil; insan olmayanın perspektifinden de dünyaya bakmaya davet ediyor.

'KAYITSIZLIK SÜRERSE...'

Sergi tanıtımında, "İnsanlığın doğadan kopuşunu ve Antroposen çağını derin bir sorgulamaya niyet eden sergi; yangında sirtında böcek taşıyan "kıyametin içinden konuşan" karıncanın, "kuyruğu kızgın ve kederli kavmine dönen" kertenkelenin çağrısını duyuruyor. Yollarda "cama vurup patlayan keleklerin bilgisi" eşliğinde, şehrin betonları, sirenleri ve uğultuları arasında insanın yok oluşuna gösterdiği bigâneliği cesurca tartışıyor. Eğer bu kayıtsızlık devam ederse, sergi "Dünya burada bitsin" deme cesaretini gösteriyor." deniliyor.

Tiyatroda 'Revü Şov' yapılacaktır

Modern komediye yeni bir yaklaşım getiren "Revü Şov", 22 Ocak'ta Kadıköy'de prömiyer yapıyor

Aldığı Commedia dell'Arte (sanat tiyatrosu) eğitiminin ardından sahneye taşıdığı tiyatro oyunlarıyla komediye yeni bakış açıları sunan oyuncu Atlas Karan Tumluer, kendine özgü metin ve sahneleme teknikleriyle sanatseverlere ilgi çekici projeler sunuyor. "Alice Harikaları Olmayan Diyarda", "Çok Hücreli Bölünen" ve "Kozalar" oyunlarını seyirciyle buluşturan Tumluer, şimdi de yeni oyunu "Revü Şov"u hazırladı. Tumluer'in hem yazdığı hem de yönetmenliğini üstlendiği oyun, 22 Ocak Çarşamba akşamı Kadıköy'deki Koma Sahnesi'nde perde açacak. Başrolünü Büşra Devrim Cevher'in üstlendiği, metin danışmanlığını Sündüz Haşar'ın yaptığı oyun, 23 Ocak 2025 tarihinde de yine aynı adreste seyirciyle buluşacak. 'Body shaming' (Beden ile aşağılama) konusuna dikkat çeken oyunun müzikleri Babua imzasını taşıyor. Koreografisini İzmir Temim'in hazırladığı oyunun sanat koordinatörlüğünü Gizem Bar üstleniyor.

Kilisede bir "Amalia"

Portekizli ünlü fado kraliçesi Amalia Rodrigues'in hayatını sahneye taşıyan "Amalia" oyunu, Kadıköy'de bir kilisede izleyiciyle buluşuyor

Prömiyerini All Saints Moda Kilisesi'nde 29 Kasım tarihinde yapan "Amalia" oyunu, 26 Ocak Pazar akşamı saat 20.30'da yine aynı mekanda perde açacak. Portekizli ünlü fado kraliçesi Amalia Rodrigues'in hayatını anlatan tek kişilik müzikli biyografik oyunda, "Bir insan kendi hayatına şöyle ölüm kadar uzak bir yerden bakacak olsa en çok neyi hatırlamak ister? Anılarımız hatırladıklarımızdan mı, anlattıklarımızdan mı oluşur? Amalia'nın ruhu kendi yolculuğunu var etmesine yardımcı olan insanlara ne anlatmak istiyor?" sorularına yanıt arıyor.

SEYİRCİLER SİYAH GİYİYOR

Oyunda Amalia'yı Bestem Yuvarlak Ça-

tık canlandırıyor. Aynı zamanda müzisyen de olan Çatık, oyunda Rodrigues'in; Fado Amalia, Alfama, Tudo isto e fado, Grandola Vila Morena olmak üzere dört fadosunu gitar eşliğinde canlı şekilde seslendiriyor. Bumba Records'un yapımcılığını üstlendiği oyun, Amalia Rodrigues'in ölüm merasimi gibi tasarlandığı için, seyircilerden de oyuna gelirken siyah giyinmelerini rica ediyor. Tek perdede 50 dakika süren, Gülşen Karakadıoğlu'nun kaleme aldığı oyunun dramaturjisi Özlem Dilan Atakul'a ait. Sahnede müzisyen olarak Onur Kahvecioğlu'nun olduğu oyunun kostüm uygulamasında Burcu Özden Şahin, makyajında da Yeliz Biliciler'in imzası bulunuyor.

Genç sanatçılar "ODAK"ta

Genç yetenekleri buluşturan "ODAK" sergisi Kadıköy'de...

Yeni seslere alan açan Suadiye'deki Decollage Art Space; sanat yolculuğunun başındaki isimleri "ODAK" sergisinde ağırlıyor. Mekan bu sergiyle çağdaş sanatın sınırlarını zorlayan fikir ve ifade biçimlerine yer açan bir platform sağlamaya olan bağlılığını da bir kez daha hatırlatıyor.

17 Aralık'ta açılan ve 9 Şubat'a dek açık kalacak olan karma sergide, özgün yorumlara sahip 30 sanatçının eserine yer veriliyor. Sanatın farklı disiplinlerinden ilham alan sergide farklı geçmişlerden gelen sanatçıların işlerini keşfetmek, çağdaş sanatın yeni yorumlarıyla tanışmak ve yaratıcı ifade biçimlerinin sınırsız olanaklarına tanıklık etmek mümkün.

Çağdaş, sanatın gelişimine katkıda bulunmak ve sanatçılara destek sağlamak amacıyla başlatılan "Açık Çağrı" sonuçları, jüri üyelerinin (Fevzi Karakoç, Hayri Esmer, Marcus Graf, Nilgün Bilge) değerlendirmeleriyle belirlendi. Jüri sergide öne çıkarılacak en umut verici yeni sesleri seçti. Bu isimler şöyle: Ali Yayla, Ayşegül Demirtatar, Banu Özarslan, Barış Koçkan, Berrak Aktan, Derya Abana, Dilara Selek Köktaş, Duru Balaban, Duru Başer, Ecem Yıldız, Elif Demir Tura, Emre İnan, Ercan Kabadayı, Erdem Çakmacık, Esra Kürtür, Esra Yılmaz, Fisun Mutlugün Alaca, Gizem Şanlı, Gözde Çoklu, Güzer Canko, İrem Nur Taşkın, Müge Selçuk, Münevver Mine Dikel, Nursun Hafızoğlu, Nuveyba Tahmaz, Özge Biçer, Özgüç Umut Celen, Pamir Yıldırım, Selda Dilek Bakındı, Yiğit Taşdemir, Zeynep Merve Çiçek.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Sarı

Ölümden dönen biri yaşamını değiştirmek isterse ve değiştirebileceği tek bir şey bile bulamazsa dengeszlikte ne kadar ileri gidebilir?

Peki, bu kişi çocukluğundan beri sevgisiz bırakılmış biriyse insanlara zarar verebilecek birine dönüşür mü?

Mümkünün yasını tutanlar için sıradan hayat nihai yenilgidir, gerçeğin en gerçek olduğu, dolayısıyla da en itici olduğu yerdir.

Bu yası reddetmesiyle başlayan bir adamın yolculuğu geçmişinde saklı Sarı sebebine ulaşmasıyla sonlanır. Peki, M. Blanchot tabiriyle, sevgi yokluğuna anlam verebilmek için var olduğuna dair inancını feda etme sınırında bir adamın öyküsü bu "Sarı" sebeple anlam kazanacak mıdır? (Tanıtım Bülteninden) Edebiyatist Yayınları / 140 sf

Amazon'da haftanın çok satılan kitapları şunlar oldu:

- Bakışınızı Değiştirecek 10 Şey: İnsan / Prof. Dr. Selçuk Şirin
- Rezonans Kanunu / Pierre Franckh
- Kendime Düşünceler: Hasan Ali Yücel Klasikler Dizisi / Marcus Aurelius

ALBÜM

Erkan Oğur / Sakla

Yapmış olduğu kült albümlerle müzikseverlerin kalbinde taht kurmuş usta sanatçı Erkan Oğur'un solo albüm çalışması "Sakla" 10 Ocak'ta tüm müzik platformlarında yerini aldı. Kalan Müzik etiketiyle Nilüfer Saltık'ın prodüktörlüğünde hazırlanan albüm toplamda 15 eserden oluşuyor. Sanatçının kendi söz ve müziklerinin yanı sıra Pir Sultan Abdal, Hataylı, Nesimi, Yunus Emre, Kul Ahmet gibi büyük halk ozanlarının eserlerinin yeniden anlam bulduğu bu albümde genç müzisyen Merdan Güzelgün iki esere konuk oluyor. Ayrıca Fıruzan Şimşek'in dört eserinin yer aldığı albümdeki tüm düzenlemeleri Erkan Oğur üstleniyor.

Yeni çıkan şarkılardan;

- Teessüf Ederim / Duman
- Kooye Dost / Parastoo Ahmadi
- Kadınım (Bir Tanju Okan Efsanesi) / Cem Adrian

DİZİ

Shogun

James Clavell'in romanının özgün bir uyarlaması olan FX dizisi Shogun, 1600 yılında, yüzyılı belirleyen bir iç savaşın şafağında Japonya'da geçer. Lord Yoshii Toranaga, Naipier Konseyi'ndeki düşmanları kendisine karşı birleşirken hayatı uğruna savaşmaktadır. Yakınılardaki bir balıkçı köyünde karaya oturmuş gizemli bir Avrupa gemisi bulunduğu anda, geminin İngiliz dümençisi John Blackthorne, Toranaga'nın güç dengelerini değiştirmesine yardımcı olabilecek ve Blackthorne'un düşmanları olan Cizvit rahipleri ile Portekizli tüccarların güçlü nüfuzunu yerle bir edebilecek sırlar taşımaktadır. Toranaga ve Blackthorne'un kaderleri, çevirmenleri Toda Mariko ile ayrılmaz bir şekilde bağlanır. İlk kez 1980'de TRT'de yayınlanan Shogun'un yeni versiyonu 2024 Emmy Ödülleri'nde en iyi drama dizisi ödülünü almakla kalmadı oyuncularla da bolca ödülendirildi. Shogun, Disney+ta izlenebilir.

Hep olan olur

BEGÜM
KAKI

begumkaki@gmail.com

Masum beklentilerle, gerçekleşme ihtimalini de göz önünde bulundurduğumuz dileklerle, umutlu olma hakkımızı saklı tutarak 2024'ü kapatıp yeni yıla temkinli adımlarımızla girdik. Her anlamda eksildiğimiz, yoksullaştığımız, yalnızlaştığımız 2024'ün kelimesi de haleti ruhiyemizi temsil eden "kalabalık yalnızlık" seçildi. Sürpriz olmamalı kimse için. Türk Dil Kurumu'nun Ankara Üniversitesi İletişim Araştırmaları ve Uygulama Merkezi (İLİAUM) iş birliğiyle yaptığı bu çalışmada halk oylamasına "kalabalık yalnızlık", "merhamet", "yabancılaşma", "algoritma", "yozlaşma", "yapay zekâ" ve "dijital yorgunluk" olmak üzere yedi kelime/kavram sunuldu. Halkımız her şeyi bir kenara bırakıp kalabalıklar içinde yalnız, tüm bu sosyal medya zimbirtalarında gülen yüzlerimize, birbirimize sarılan kollarımıza bakmayıp iyi değiliz, demiş. Kalabalıklar içinde yalnız hissedecek kadar iyi değiliz. Bu kelimenin seçilmesindeki temel sebep de genel çerçevede dijitalleş-

menin getirisi olduğu gösterilmiş ancak tüm günahı keçiye yükleyemeyiz. Sonuçta insan ne yaşadığını bilir. Siz de hiç nasıl ve ne kadar yalnızlaştırdığınız düşünüyör musunuz?

Hayat insana her zaman güzel başlangıçlar, mutlu sonlar sunmaz. Tüm hayatı heba olmuş insanlar vardır. Hayatlarında ne yaparlarsa yapsınlar asla düzelmez. Nimet sayılabilecek şey bile ceza gibidir onlara. Böyle birliyle tanıştım geçtiğimiz akşamlardan birinde. Kim mi? İsmail, daha doğrusu Apsolit İsmail. Bir kurgu karakter ama bu coğrafyanın hatıta dünyanın tüm şanssız, hakkı yenmiş, yalnız bırakılmış çocuklarından alıyordu hikâyesini. Anlatışı keyifli, anlattıkları parparça ediciydi. Sokakları ev edenlerden biri İsmail, bize hikâyesini ta en başından başladı anlatmaya. Oyun sonunda bir insanın başına gelebilecek en ölümcül şeyin kötü bir aile, doğduğu coğrafya olduğunu hatırlattı.

İbrahim Barulay'ın yazdığı ve hayat verdiği, Onur Yalçınkaya'nın yönettiği, Strandom Arthouse yapımı "Apsolit", bu sezonun izleyiciyle yeni yeni buluşan oyunlarından. Barulay ile ilk karşılaşmamız değil bu. Semaver Kumpanya'dan, "Kuşlar", "Cimri", "Mağrur Fil Ölüleri"nde de gördük onu ama "Apsolit" ile bambaşka bir yer ediniyor kendine. Bir buçuk saati aşan tek kişilik performansın-

da tüm yeteneğini cömertçe döküyor sahnesine. Hikâyenin kendisi kadar nasıl anlatıldığı da önemlidir ya İsmail'i dinlemeye doyulmaz bir anlatıcı haline getiriyor. İsmail, doğduğu coğrafyadan göç etmek zorunda kalan, dini, dili, kültürü farklı, şehre uyum sağlayamayan bir ailenin tek çocuğu. Tüm bu talihsizliğe rağmen özel bir çocuk İsmail. Kulakları nadir görülen bir özelliğe, çok yüksek işitsel algıya sahip olan kişilerden. Kendi deyimleriyle kulakları kanat gibi biri. Uğultular geliyor kulaklarına o uğultular dönüşüyor, değişiyor onda. Müziği çok seviyor İsmail. Yabancı olarak girdiği yeni okulda müzik sayesinde ilk arkadaşını ediniyor, fark edilip kabul görüyor. Bu yeteneğinin kıymetini bilen tek kişi müzik öğretmeni oluyor. Kulaklarında olduğu kadar ruhunda da kanatları var İsmail'in. Bu kanatlar

ondan kanatılarak kopartılsa da bugün hâlâ anlattığı hikâyesiyle semada süzülüyor. Yalnızca Kürtçe konuşabilen, kapıdan dışarı çıkarılmayan annesinin dünyayla bağı oluyor İsmail ama babasının hor gördüğü, utandırdığı, gözden çıkardığı bir erkek çocuğu o. Tüm sınırlamalara, ket vurmalara rağmen kanatlarının onun götürdüğü yerlere gitmeye, dünyayla tanışmaya cesareti var. Yokuşlar aşağı uçup ilk kez denizi görüyor. Bir çocuğun doyurulamaz o coşku dolu ruhunun hakkını vermeye çalışıyor. Ne ailesine ne bu dünyaya yaranabiliyor İsmail. Doğuştan gelen bu yetenek hayatını alt üst ediyor. İstese de hiçbir yere ait olmayan İsmail her yeri evi yapıp bizden yaşadığı sokağa "Apsolit İsmail Sokak" diyelim istiyor, ricasını geri çevirmek mümkün değil.

"Apsolit", çoğu zaman gerçekçi yer yer hayali bir dünyaya götürüyor bizi. Yaşam hakkı dahi göz ardı edilmiş tüm çocuklara ses olurken ara ara da çocuk hakları bildirgesinden maddeleri hatırlatıyor. Zaman zaman çift dille oynayan Barulay birçoğumuzun bilmediği bir dili anlaşıyor. Oyunda toplumsal ve sosyal konular homojen bir biçimde yediriliyor İsmail'in hikâyesine. Zorunlu göç, kentsel dönüşüm, sınıfsalılık, eşitsizlik gibi pek çok başlık barındırıyor. Girişi gitarıyla çaldığı tekrar eden melodilerle örüyor yavaş yavaş izleyici-

wi tutturduğu bu ritimle hikâyeye davet ediyor. Tüm bunların yanında tek kişilik bir oyunu sadece hikâyeye, oyuncunun performansına yaslamadan teknik öğelerle besleyince nasıl zenginleştiğini de gösteriyor "Apsolit". Oldukça sade ancak işlevsel bir sahne tasarımına eşlik eden dijital görüntüler, etkili bir ışık tasarımı, özgün şarkılar ve icradaki hareket, kostüm ve hareket tasarımı derken her bir detay bizi kurulan dünyanın içine alıyor. Bu noktada teknik ekibin de isimlerini saymak isterim. "Apsolit" in yönetmen yardımcılığını Enes Yavuz yaparken dramaturg koltağında Anıl Yıldız oturuyor ve Burcu Çıtak metin danışmanlığını üstleniyor. Barulay'ın sahnedeki en etkili destekçisi olan ışık tasarımı ise Utku Kara'ya ait. Sahne, kostüm ve afiş tasarımı Ferhat Kaya'ya, hareket tasarımı Ceyda Özcan'a, ses ve efekt tasarımı Yunus Emre'ye ait. Müzik Fatih Seyirdali ve Yağmur Uçaner'in, video ve animasyon Volkan Yıldız, Ömer Çakan, Ayten Çelik'in ellerinde çıkma ve iletişim danışmanlığını da Zeynep Bolat üstleniyor. Oyunun fotoğrafı ise Ayten Çelik'e ait.

"Apsolit" izlediğinizde kendinizi kapıracacağınız tek kişilik oyunlardan. Siz de İsmail ile tanışmak isterseniz 29 Ocak Çarşamba akşamı 20.30'da Pax Sahne'de, 4 Şubat Salı akşamı 20.30'da Kadıköy Boa Sahne'de izleyebilirsiniz.

Sanatçı ve öğretmenler Görsel Sanatlar Çalıştayı'nda buluştu

Görsel sanatlar öğretmenleri ile öğretmen adayları, Alan Kadıköy'de öğrencilerinin hayal gücünü zenginleştirmek için 17'nci Görsel Sanatlar Çalıştayı- PonART 2025 ile bir araya geldi

● Deniz Şimal TAŞAN

Alan Kadıköy kapılarını 12 Ocak Pazar günü 17'nci Görsel Sanatlar Çalıştayı- PonART 2025 için açtı. Çalıştayda görsel sanatlar öğretmenleri, öğretmen adayları, sanatçılar ve sanatçı adayları, farklı teknikler ve malzemelerle uygulamalı çalışmalar yaptı. Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, eşi Nihal Köseadağı ile birlikte etkinliği ziyaret etti. Çizim atölyesine katılan Köseadağı, katılımcılarla sohbet etti.

YENİ MALZEME VE YÖNTEMLERLE SANAT EĞİTİMİ

Etkinliğin organizasyonunu üstlenen Neşe Köymen, çalıştayın öğretmenler için yeni malzemeler keşfetme ve fikir alışverişi yapma fırsatı sunduğunu belirtti. İstanbul dışından gelen öğretmenlerin ulaşım ve malzeme ihtiyaçlarının organizasyon tarafından karşılandığını, böylece kültürel bir buluşma ortamı yaratıldığını vurgu-

Yasemin Özer

ladı. Çalıştayın katılımcıların kendilerini geliştirmesi önemli bir fırsat olduğunu söyleyen Neşe Köymen, "Bu tür ürünler, özel iş malzemeleri ve bunları tanımadan kullanmak mümkün değil. Teknoloji ve teknikler gelişiyor, vizyonunu bu yönde geliştiren insanlar mesleki açıdan kendilerini geliştirebiliyorlar." şeklinde konuştu. Köymen, "Alan Kadıköy bizim de yeni tanıştığımız bir kültür merkezi. Böyle bir kültür merkezi olduğuna bu etkinlik vesilesiyle öğrenmiş olduk. Kültürel etkinlikler için profesyonel

bir şekilde organize olmuş çok sıcak ve güzel bir ekip çalışması var." dedi.

Çalıştay yapılan etkinlikler hakkında bilgi veren eğitmen Yasemin Özer, "Burada gelen öğretmenlerimize, sanat kiliyle obje yapımını farklı şekillerde sunmaya çalışıyoruz. Farklı projeler gösteriyoruz, değişik formlarda neler yapabilecekleri hakkında yeni fikirler sunmaya çalışıyoruz." dedi. Sanat kili gibi malzemelerin çocukların gelişimine olumlu etkiler sağladığını, kimyasal anlamda zararsız oldukları için öğretmenlerin bu malzemeleri gönül rahatlığıyla kullanabileceğini

vurgulayan Özer, bu tür uygulamalarla öğretmenlerin hem kendi yaratıcı vizyonlarını geliştirdiklerini hem de öğrencilerinin sanat eğitiminde daha yenilikçi bir yaklaşım sergilemelerine olanak tanıdıklarını söyledi.

"ÖĞRENCİLERİME MUTLAKA YAPTIRIYORUM"

Ankara'dan çalıştaya katılan resim öğretmeni Serap Çarlar, "Mükemmel etkinlikler öğreniyoruz. Müfredatı dolu dolu yaşamam için çok önemli. Burada yaptığımız her çalışmayı öğrencilerime mutlaka yaptırıyorum. Keyifli ürünler çıkıyor. Malzeme tanım bizzim branşımızda çok önemli." şeklinde konuştu.

Bursa'dan katılan görsel sanatlar öğretmeni Müge Tumba ise etkinliğin ilk kez Kadıköy'de yapılmasının ulaşılabilirliğini artırdığını belirterek şunları söyledi: "Ben 16 yıldır geliyorum, gayet keyifli geçiyor. Bugün sanat kiliyle ilgili çalışmalar yaptım. Çocuklarda üç boyutlu çalışmalarda daha iyi kullanıyorum."

Fotoğraflar: Muratcan AFACAN

Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi

McCabe & Mrs. Miller

1902 kışında, John McCabe adında şık ve esrarengiz bir kumarbaz, bir sınır kasabasına gelir. McCabe gizemli havasını bir müddet sürdürdükten sonra ahaliye genelev ve kumarhane açma niyetinden bahsederek ve hemen çalışmalara başlar. Çok geçmeden, kasabaya Constance Miller adında güzel, tecrübeli bir genelev işletmecisi gelir ve McCabe'e ortaklık teklif eder.

17 Ocak Cuma / Saat:20.00

Yönetmen: Robert Altman
Senaryo: Edmund Naughton (roman), Robert Altman, Brian McKay
Oyuncular: Warren Beatty, Julie Christie, Rene Auberjonois, William Devane, ABD / 1971 / İngilizce, Kantonca / 120 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Kadın Affetmez (The Beguiled)

Amerikan İç Savaşı sırasında, yatılı kız okulunun küçük öğrencisi Amy, ormanda mantar toplarken yaralı bir kuzeyli askerle karşılaşır. Düşman askeri olmasına karşın onu ölüme terk edemez ve okula getirir. Ağır yaralı John McBurney güneşli konfederasyon yanlılarını hapishanesinde ölmekten korkarken, kadınlar da savaşın ortasında bir düşman askerini misafir etmekten korkmaktadır.

18 Ocak Cumartesi / Saat:14.00

Yönetmen: Don Siegel
Senaryo: Thomas Cullinan (roman), Albert Maltz, Irene Kamp
Oyuncular: Clint Eastwood, Geraldine Page, Elizabeth Hartman, Jo Ann Harris, ABD / 1971 / İngilizce, Fransızca / 105 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Atlari da Vururlar

Robert Syverton, kendini, bir dans maratonunun başlamak üzere olduğu, derme çatma bir dans salonunda bulur. Çiftlerin 1500 dolarlık ödül için yarışacağı maratonda Gloria isimli bir kadın son anda partnersiz kalmıştır. Yarışmanın sunucusu Rocky ikisini eşleştirir ve dans başlar. Hasta, yaşlı, hamile... herkes umudunu buna bağlamıştır. Zaman geçtikçe fiziksel ve zihinsel çöküşler başlar. Bu çığlığın sonuna dek kim dayanabilecek, büyük ödülü kim kazanacaktır?

18 Ocak Cumartesi / Saat:18.30

Yönetmen: Sydney Pollack
Senaryo: Horace McCoy (roman), James Poe, Robert E. Thompson
Oyuncular: Jane Fonda, Michael Sarrazin, Susannah York, Gig Young
ABD / 1969 / İngilizce / 129 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Parallax Esranı

Amerikan başkan adaylığı gündemdeki bir senatörün suikasta uğradığı sırada televizyon muhabiri Lee Carter ve araştırmacı gazeteci Joe Frady de

olay mahallinin yakınlarındadır. Üç yıl sonra, olay unutulmaya yüz tutmuşken Joe, o gün olaya yakından tanık olanların doğal görünüş sebepleri bir bir öldüğü yönünde uyarılır, ancak bu komplo teorisini ciddiye almaz. Ciddiyeye aldığı anda ise durdurulamaz bir şekilde iz sürmeye başlar.

19 Ocak Pazar / Saat:14.00

Yönetmen: Alan J. Pakula
Senaryo: Loren Singer (roman), David Giler, Lorenzo Semple Jr.
Oyuncular: Warren Beatty, Paula Prentiss, William Daniels, Walter McGinn
ABD / 1974 / İngilizce / 102 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Günah Tohumu (Carrie)

16 yaşındaki Carrie, onu dünyadan kopuk yetiştiren, koyu dindar annesiyle birlikte yaşamaktadır. Kendi inancını ve travmalarını kızına dayatan Margaret, kızını korkunç bir baskı ve istismara maruz bırakmakta, lise son sınıfta okuyan Carrie diğer öğrencilerin de zorbalığına maruz kalmaktadır. Tüm bu baskı ve zorbalığa metanetle katlanan Carrie bir gün tekelezi yeteneği olduğunu keşfeder.

19 Ocak Pazar Saat:18.30

Yönetmen: Brian De Palma
Senaryo: Stephen King (roman), Law-

Sinematek/Sinema Evi, Yeni Hollywood akımına adanmış bir seçkinin yanı sıra Macar sinemasının klasiklerinden dünya sinemasının yeni restore edilmiş basyapıtlarına ve Germain Dulac'ın erken dönem filmlerine ev sahipliği yapıyor

rence D. Cohen
Oyuncular: Sissy Spacek, Piper Laurie, Amy Irving, William Katt, John Travolta, Nancy Allen, Betty Buckley
ABD / 1976 / İngilizce / 98 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Korkuluk (Scarecrow)

Çabuk öfkelenen eski mahkûm Max Millan ve yumuşak mizaçlı Lionel "Lion" Delbuchi California'da tanışıp arkadaş olur, Pittsburgh'a gittiklerinde ortak olup bir oto yıkama işi kurmayı kararlaştırırlar. Max'in hapishanede biriktirdiği parayı bu iş için aktardığı banka Pittsburgh'dadır. Yolda, Lion'ın yıllar önce hamileyken geride bıraktığı eşini ve hiç görmediği çocuğunu görmesi için Detroit'e de uğrayacaklardır. Ne yol ne de dostlukları kolay ve engesiz olacaktır.
21 Ocak Salı / Saat:20.00
Yönetmen: Jerry Schatzberg
Senaryo: Garry Michael White
Oyuncular: Gene Hackman, Al Pacino, Dorothy Tristan
ABD / 1973 / İngilizce / 112 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Kurtuluş (Deliverance)

Lewis, yaban hayatı, sanayi devrimi sonrası ilerlemeye tercih ettiğini her fırsatta tekrarlayan ve doğaseverliği gösteriş sınırlarında dolaşan maço bir adamdır. Baraj inşaatı nedeniyle yakında su altında kalacak bir nehri kanıyla kat etmeyi aklına koyar ve deyim yerindeyse üç

"şehir çocuğu"nu bu tehlikeli maceraya ikna eder: Bobby, Drew ve Ed. Nehirden asla sağ çıkamayacakları söylense de özellikle Lewis bu uyarıya aldırış etmez.
22 Ocak Çarşamba / Saat:20.00
Yönetmen: John Boorman
Senaryo: James Dickey (roman, senaryo), John Boorman
Oyuncular: Jon Voight, Burt Reynolds, Ned Beatty, Ronny Cox, Billy Redden
ABD / 1972 / İngilizce / 109 dk. / Renkli / Türkçe Altyazılı

Deniz Kabuğu ve Rahip (La Coquille et le clergyman)

Bir generalin karısına ilgi duyan bir rahibin iç dünyasını yansıtan film, duygulara odaklanır ve imkânsız bir aşkın ıstırabının hikâyesini aktarır. Görüntüler ve anlam iç içe geçmiştir ve film, bilinçten ziyade seyircinin bilinçaltına hitap eder.

23 Ocak Perşembe / Saat:20.00

Yönetmen: Germaine Dulac
Senaryo: Germaine Dulac, Antonin Artaud (şirir)
Oyuncular: Alex Allin, Lucien Bataille, Fransa / 1928 / Sessiz / Fransızca Arayazılı / 40 dk. / Siyah Beyaz / Türkçe Altyazılı / Canlı Müzik
*Filme Ayşe Tütüncü müzikleriyle eşlik edecek.

Kadıköy'de yarıyıl tatili bir başka

Kadıköy Belediyesi, bu yıl da çocukların yarıyıl tatilini daha eğlenceli ve öğretici hale getirmek için dopdolu bir şenlik programı hazırladı. "Kadıköy'de Yarıyıl Tatili Bir Başka" sloganıyla 18 Ocak - 2 Şubat tarihleri arasında düzenlenecek etkinlikler, Kadıköy'ün dört kültür merkezinde gerçekleşecek: Barış Manço Kültür Merkezi (BMKM), Caddebostan Kültür Merkezi (CKM), Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi (HKÇKM) ve Kozyatağı Kültür Merkezi (KKM).

Şenlikte; çocuklara yönelik atölyeler, tiyatro oyunları, gösteriler ve konserler gibi birçok eğlenceli etkinlik yer alacak. Çocuklar, çeşitli yaratıcı atölyelere katılabilecek, tiyatro oyunlarında keyifli vakit geçirebilecek ve farklı konserlerle müzikle tanışma fırsatı bulacaklar. Ayrıca, şenlik kapsamında düzenlenecek gösteriler de çocukların eğlenirken öğrenmesini sağlayacak. Atölyelere katılmak ücretsiz olup, etkinliklere katılmak isteyenler en az 5 gün önceden <https://yariyilsenligi.kadikoy.bel.tr/> adresinden kayıt yaptırabilir. Tiyatro, gösteri ve konser gibi özel etkinliklerin biletleri ise internet üzerinden alınabilir.

Kadıköylü çocuklara unutulmaz bir tatil deneyimi yaşatacak şenlik etkinliklerinden bazıları şunlar:

25 FARKLI ATÖLYE

Şenlikte 3 yaşından 14 yaşına kadar çocukların katılabileceği tam 25 atölye var. Öne çıkan atölyelerden bazıları şöyle:

Çevrimiçi Güvenlik Eğitimi (8-12 Yaş)

Kadıköy Belediyesi ve Habitat Derneği işbirliğiyle 18 Ocak ve 1 Şubat tarihlerinde düzenlenecek eğitimde, dijital dünyada güvenlik, bilgi doğrulama yöntemleri, kişisel verilerin korunması gibi önemli konular ele alınacak. Katılımcılar, dijital ortamda sağlıklı etkileşim kurma becerisi kazanacak.

Ponpon Atölyesi (5-8 Yaş)

19, 26 Ocak ve 20, 27, 28 Ocak tarihlerinde düzenlenen bu atölyede, çocuklar renkli iplerle ponpon yapmayı öğrenerek eğlenceli bir el sanatları deneyimi yaşayacak. Hayal güçlerini kullanarak, ponponlarla farklı hayvan figürleri yaratacak.

Takvim Atölyesi (3-6 Yaş)

19, 20, 26, 27, 21, 28 Ocak tarihlerinde çocuklar, kendi yıl takvimlerini yapacaklar. Kendi seçtikleri resimleri boyayarak ve takvimlerini süsleyerek yeni yıl için renkli bir hatıra yaratacaklar.

Heykel Atölyesi (5-12 Yaş)

20, 28 Ocak ve 1 Şubat tarihlerinde çocuklar, tamamen organik kil karışımıyla heykel yapacaklar. Bu atölye, çocukların yaratıcılıklarını ve el becerilerini geliştirirken, sosyalleşme fırsatı da sunacak.

Afet Bilinci Atölyesi (7-14 Yaş)

20 ve 27 Ocak tarihlerinde Habitat Derneği eğitmenleri tarafından verilen bu atölyede, çocuklara doğal afetler hakkında temel bilgi ve beceriler kazandırılacak. Afet anında nasıl davranılacağı ve alınacak önlemler üzerine bilgiler verilecek.

Karikatür Atölyesi (7-13 Yaş)

Yarıyıl tatilinde düzenlenen yaratıcı atölyelerden biri de Karikatür Atölyesi. Atölye, Barış Manço Kültür Merkezi (BMKM) ve Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'nde (HKÇKM) 20-30 Ocak tarihleri arasında farklı yaş grupları için farklı tarihlerde gerçekleştirilecek. Karikatür Evi eğitmenleri tarafından verilecek atölyede, çocuklar karikatürün temel özelliklerini öğrenip, kendi çizimlerini oluşturma fırsatı bulacak. Atölye sırasında çizgi sanatları üzerine sohbet edilirken, çocukların hayal güçleri ve yaratıcılık-

Çocuklar için eğlenceli ve öğretici atölyeler, tiyatrolar, konserlerin olduğu yarıyıl şenliği 18 Ocak'ta başlıyor

ları desteklenecek.

Zumba Kids Atölyesi (4-5)

Tatilin eğlenceli atölyelerinden biri de 24 ve 31 Ocak tarihlerinde Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'nde (HKÇKM) gerçekleşecek zumba atölyesi. Eğitmen Sibel Eşen'in rehberliğinde gerçekleşecek atölyede, çocuklar dans ve sporla hem enerjilerini atacak hem de sosyal iletişim becerilerini geliştirecek.

TELLERDEN TUŞLARA UÇUŞAN NOTALAR

Yarıyıl şenliğinin renkli etkinliklerinden biri de Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'nde sezon başında eğitime başlayan Modern Dans ve Doğaçalama sınıfı öğrencilerinin, öğrendikleri teknik hareketleri hikâyeleştirerek "Deniz Macerası" ismini verdikleri dönem arası sunumları olacak. Mini dans gösterisinin hemen ardından HKÇKM Nota Avcıları Trio, birbirinden güzel parçalarla dolu geniş repertuvarıyla müzikseverlere unutulmaz bir deneyim sunacak. Film müziklerinin büyüdü dünyasından akılda kalıcı melodiler, mambo ritimlerinin coşkulu enerjisi, eşsiz "Libertango" ve sevilen İtalyan halk şarkılarının samimiyeti bu özel konserde bir araya gelecek. 21 Ocak Salı günü gerçekleşecek etkinlik ücretsiz.

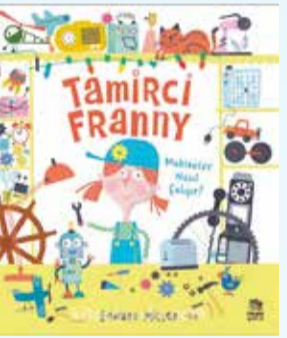
MASALLARIN ARDINDA HAYALLER

Kadıköy Belediyesi'nin Yarıyıl Şenliği kapsamında, Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi'nde eğitim alan çocuklardan oluşan Bizim Çocuklar Tiyatro Ekibi de sahnede olacak. Bizim Çocuklar Tiyatro Ekibi, 21 Ocak'ta Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi Büyük Salon'da sahneye geçeceği "Masalların Ardında Hayaller" adlı tiyatro oyununu ile izleyici karşısına çıkacak. Yönetmenliğini Yahya Uluğ ve Ece Zehra Kayıhan'ın üstlendiği oyun, genç bir çırağın hayallerini gerçekleştirme için çıktığı yolculuğu anlatıyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

TATİL SEÇKİSİ

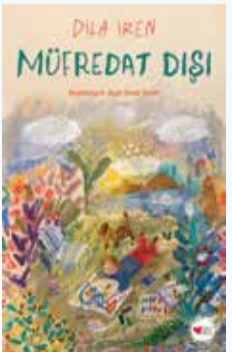
Gazetemize gelen kitaplardan, sömestir tatiline giren çocuklar için bir seçki hazırladık

TAMİRCİ FRANNY
Edward Miller'in kaleme aldığı Tamirci Franny, neyin nasıl çalıştığını merak eden küçük okurlara göre. Arkadaşlarının ve komşularının çeşitli aletlerini tamir eden Franny bu aletlerin nasıl çalıştığını anlatıyor. Geri dönüşümün önemine vurgu yapılan kitabın illüstrasyonlarını da Miller yapmış. Çevirisini Ece Çavuşlu'nun yaptığı kitap hem öğretici hem de neşeli. Kitap okumayı henüz yeni öğrenen çocukların ve küçüklerin ilgisini çekecektir. **Sayfa: 36** **Yayinevi: İthaki Çocuk**

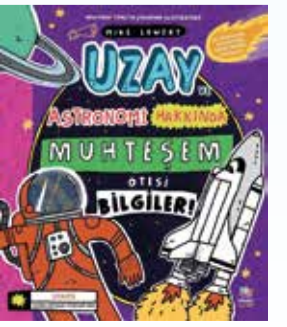
MÜFREDAT DIŞI

Dila İren'in öğrencileriyle gerçekleştirdiği yaratıcı okuma projesinden ilhamla kaleme aldığı ilk eseri, küçük okurları edebiyatımızın unutulmaz yazarları eşliğinde bir keşfe davet ediyor. Haldun Taner'den Necati Cumal'ya, Ömer Seyfettin'den Orhan Kemal'e usta yazarların kahramanlara eşlik ettiği kitap küçük okurlara edebiyatımızın iz bırakan isimlerini neşeli bir tarzda anlatıyor. **Sayfa: 68** **Yayinevi: Can Çocuk**

UZAY VE ASTRONOMİ HAKKINDA MUHTEŞEM ÖTESİ BİLGİLER

Bir başka öğretici kitap uzay ve astronomi hakkında. New York Times'ın en çok satan çizerlerinden Mike Lowery'in yazıp çizdiği "Uzay ve Astronomi Hakkında Muhteşem

Ötesi Bilgiler" uzayla ilgili pek çok soruya yanıt veriyor. Uzay şakaları, uzayla ilgili çizme rehberi, gezegenler, süpernovalar, uzay yolculuğu ve uzaylılar hakkında ilginç bilgilerin yer aldığı kitabın çevirisini Şafak Kılıç yaptı. **Sayfa: 128** **Yayinevi: İthaki Çocuk**

ÇATIDAN GELEN KEDİ

Andersen Ödüllü yazar Annie M.G. Schmidt'in yazdığı Çatıdan Gelen Kedi, dayanışma ve hayvan sevgisi üzerine eğlenceli ve sıcak bir öykü. Hikaye, kedi gibi davranan ama bir insan formuna bürünmüş olan Bayan Minoes ile onun yardım ettiği genç gazeteci Tibbe'nin etrafında dönüyor. Bayan Minoes, aslında bir kedi iken bir şekilde insana dönüşmüştür. Ancak kedi alışkanlıklarını, davranışlarını ve kedi arkadaşlarıyla olan iletişimini korur. Bu özellikleriyle Tibbe'nin gazetecilik kariyerine beklenmedik bir şekilde yardımcı olur. Çatıdaki kedilerden ve mahalledeki diğer hayvanlardan duyduğu haberlerle ona haber kaynaklığı yapar. İnsanların ve hayvanların dünyası arasındaki sınırları yumuşatan hikaye, hayal gücünü harekete geçirirken arkadaşlık, güven ve cesaret gibi önemli temalara da değiniyor. **Sayfa: 180** **Yayinevi: Can Çocuk**

FİNDEL GİZEMİ

Zekice kurguladığı okul romanlarıyla hem dünyada hem Türkiye'de milyonlarca okura ulaşan Andrew Clements'in geride bıraktığı dosya kitaplaştırıldı. Çocukların

ve öğretmenlerin unutulmazları arasında giren, çocuk edebiyatının modern klasiklerinden olan "Bunun Adı Findel" macerası bir nesil sonra yeniden alevleniyor. Dijital çağda yaratıcı emeğin gaspedilmesine odaklanan yazar, cesaretle dayanışmayı öneriyor. Yapay zekânın da kolaylaştırdığı hak ihlallerine, korsan yayınlara ustaca dikkat çekiyor. **Sayfa: 215** **Yayinevi: Günışığı Kitaplığı**

HERHANGİ BİR GÜNDEM FAZLASI

Çocuk edebiyatının en sevilen yazarlarından Sevim Ak, Herhangi Bir Günden Fazlası kitabıyla doğanın ve yaşayabilmemenin insanları yakınlılaştırır ve iyileştiren gücünü hatırlatıyor. Ara tatilde senarist dayısının Büyüka'daki evine konuk olan Çağlar, alıştığı rutinlerden uzak, bambaşka bir dünya ile tanışır. Adaya özgü doğa, sanat ve samimi ilişkileri, Çağlar için hem şaşırtıcı hem de öğreticidir. Tatilin sürprizlerinden biri ise Ninja adını verdiği gizemli ada sakiniyle karşılaşmasıdır. **Sayfa: 260** **Yayinevi: Can Çocuk**

EN GÜRÜLTÜCÜLER

Karel Claes ve Reinal Ollivier'in kaleme aldığı kitap en gürültücü dokuz hayvanı anlatıyor. Bir aslanın kükremesi, bir balinanın derin okyanusları titreten şarkısı ya da bir kurbaya korosunun melodileri... Hayvanlar dünyasının en gürültücü kahramanları, sadece sesleriyle değil, aynı zamanda bu sesleri nasıl ve neden kullandıklarını eğlenceli bir dille anlatıyor. "Sü-

per Hayvanlar" serisinin dördüncü kitabı olan En Gürültücüler, hem eğlenmek hem de doğayı daha yakından tanımak isteyen her yaşta okur için mükemmel bir seçim. **Sayfa: 64** **Yayinevi: İthaki Çocuk**

RÜZGÂR KAPANI

Rüzgâr Kapanı, İskoçyalı yazar Victoria Williamson'ın, engellerle mücadele eden çocukların arkadaşlık, dayanışma gibi evrensel temaları işlediği bir roman. İskoçya'nın sakin bir adasında yaşayan Max, bir tekne kazası sonucu işitme yetisini kaybetmiştir. Bu kayıp, onun hem ailesiyle hem de arkadaşlarıyla ilişkisini zorlaştırır. Max'in yaşamındaki en büyük umut, adada kurulan yeni türbinlerin internet sorununu çözmeye yardımcı olur. Ancak bu türbinlerin kurulması, çok geçmeden beklenmedik bir gizemi de beraberinde getirir. Max ve onun gibi dışlanan işitme engelli Erin, down sendromlu Beanie ve felçli David'den oluşan dört çocuk türbinlerin ardında saklanan tehlikeyi keşfetmeye karar verirler. **Sayfa: 304** **Yayinevi: Günışığı Kitaplığı**

ÖYLE DEĞİL Mİ?

Hafize Çınar Güner'in yazdığı ve Tansel Önal'ın resimlediği Öyle Değil Mi, evsizlik gibi zor bir konuyu çocukların anlayabileceği bir dille ele almayı amaçlıyor. Kitap, bir çocuğun masumane "öyle değil mi?" sorularıyla, sokakta yaşayan evsizlerin hikâyelerine dikkat çekmeye çalışıyor. Belirgin bir ana fikre sahip olmayan kitap okurların hikâyeden net bir mesaj çıkarmamasına neden olsa da toplumsal meseleye değindiği için dikkat çekici. **Sayfa: 24** **Yayinevi: Nesin Yayinevi**

Tatilde Kadıköy

Sömestir tatilinde, ailelerin çocuklarıyla birlikte Kadıköy'de keyifli zaman geçirmeleri için alternatifler

● Deniz Şimal TAŞAN

İki hafta sürecek olan sömestir tatili 20 Ocak'ta başlıyor. Gazetemizin küçük okurları için yarıyıl tatilinde Kadıköy'de yapılabilecek etkinlikleri derledik.

SAHNEDE NELER VAR?

Caddebostan Kültür Merkezi'nin (CKM) sahnesinde; 19 Ocak'ta Kahraman Ağustos Böceği, 20 Ocak'ta Dinle Beni ve Kutup Masalı, 21 Ocak'ta Süper Patates ve Kaçak Bezelye ile Ama Bu Balığın Parmakları Var oyunları gibi birçok oyun sömestir tatili boyunca sahnede olacak.

Halis Kurtça Çocuk Kültür Merkezi sahnesinde ise 23 Ocak'ta Hayaller Müzesi, 26 Ocak'ta Mahşer-i Cümbüş Çocuk, 30 Ocak'ta Don Kışot Dostluk Adasında, 31 Ocak'ta Pinokyo ve 2 Şubat'ta 80 Günde Devr-i Alem sahneleniyor.

Barış Manço Kültür Merkezi'nde 18 Ocak'ta Hayaller Müzesi, 19 Ocak'ta 80 Günde Devr-i Alem ve 20 Ocak'ta Büyülü Orman ve Altın Havuç sahnede.

Süreyya Operası'nda ise İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin sahnellediği iki çocuk müzikali var; 19 Ocak günü 'Bale Dünyası' ile 24 Ocak günü 'Dans Et Şarkı Söyle!' müzikalleri çocukları bekliyor. Daha fazla etkinlik hakkında bilgi sahibi olmak için: <https://kultursanat.kadikoy.bel.tr/tr/kadikoyde-kultur-sanat-adresini-ziyaret-edebilirsiniz>.

VİZYONDA NELER VAR?

Vizyonda çocukların tatilinin keyifli geçmesi için; Rafadan Tayfa: Kapadokya, Moana 2, Mufasa: Aslan Kral Türkçe dublajlı olarak yer alıyor. Türkiye'nin ilk satranç konulu reel-animasyon projesi "Şampiyonlar" - Satrançın Gizemli Taşları" da çocukları bekliyor.

17 Ocak günü dört animasyon filmi; Yumurtalar Fırarda Buz Macerası, Aslan Hürkuş 4: Hürjet Oyunda, Kirpi Sonic 3 ve Gracie ve Pedro: Evcil Hayvanlar Kurtarmaya Geliyor vizyona girecek.

24 Ocak'ta ise Tete ve Masal: Rüyalar Diyarı ile Looney Tunes: Dünyayı Kurtarma Operasyonu beazperdeye geliyor.

MÜZE GAZHANE

18 Ocak Cumartesi günü saat 13.00'te Müze Gazhane'de 'Çocuklar İçin Yaratıcı Drama ile Sabahattin Ali'yi Tanıyorum' atölyesi var. 8 ila 12 yaş ve üzeri için uygun olan atölyede, yaratıcı drama kullanılarak rol kartları Sabahattin Ali'yi yakından tanıtacak ve hayaldeki Kürk Mantolu Madonna çizilecek. Sınırlı kapasiteyle gerçekleştirilecek etkinliğe "Radar Türkiye" uygulamasından kayıt yapabilirsiniz. Ayrıca Müze Gazhane'de Çocuk Bilim Merkezi de yer alıyor. Üç ana bölümden ve 24 sergi ünitesinden oluşan Çocuk Bilim Merkezi, "enerjiyi anlamak, enerjinin dönüşümünü kavramak, enerji çeşitleri-

ni öğrenmek, enerjiden yararlanmak, enerjiyi kullanmak, enerjinin geleceği ve iklim değişikliğine etkisi" gibi temaları ele alan bir içerikle izleyicileri karşılıyor. Atölye ve çocuk oyun alanlarının iç içe olması sayesinde bilimi eğlence ve yaratıcılıkla buluşturan müze; uygulama alanları ve simülasyon teknolojisiyle özellikle çocuklara gerçek bir deneyim yaşatmayı amaçlıyor. Pazartesi günleri dışında hafta içi 09.00 - 18.00, hafta sonu 10.00 - 18.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Müze Gazhane Kurbağalıdere Caddesi No:125 Hasanpaşa Mahallesi

BARIŞ MANÇO MÜZE EVİ

2010 yılında, Barış Manço'nun yaşadığı, eserlerini ürettiği evi yenilenerek Kadıköy Belediyesi tarafından bir müze haline dönüştürüldü. Müze evinde sanatçının ödülleri, cam eşya koleksiyonu, çeşitli tarihi eserler, önemli aışap eşyalar bulunuyor. Evin bahçesinde domates biber patlıcan heykelleri ile Barış Abi'nin arabası da var. Pazartesi hariç 09.00 - 16.00 saatleri arasında ziyaret edebilirsiniz.

Yusuf Kâmil Paşa Sokak No:5, Caferağa Mahallesi

İSTANBUL OYUNCAK MÜZESİ

1700'lü yıllardan günümüze oyuncak tarihinin en gözde örneklerinin sergilendiği müzede, Sunay Akın'ın 20 yılda 40'ı aşkın ülkedeki antikacıardan ve açık arttırmalardan satın aldığı oyuncaklar yer alıyor. Üç kuşağın birarada vakit geçirebileceği ve ortak mutluluğu paylaşabileceği müzenin koridorları "Bundan

bende vardı!" cümlesi ile başlayan çocukluk hatıralarıyla doluyor. Oyuncak Müzesi Pazartesi hariç hafta içi 10.00- 18.00, hafta sonu 10.00- 18.30 saatleri arasında ziyaretcilerini bekliyor.

Ömerpaşa Caddesi Dr. Zeki Zeren Sokağı No:17 Göztepe 0 (216) 359 45 50-51

KEMAL SUNAL MÜZESİ

İnek Şaban, Kibar Feyzo, Zübük, Tosun Paşa ve Kapıcılar Kralı olarak hafızalara kazınan Kemal Sunal'ın 60. Yıl Göztepe Parkı içerisinde müzesi yer alıyor. 2000 yılında vefat eden usta sanatçının film afişlerinden kişisel eşyalarına, giydiği kostümlerden

özel hatıralarına kadar birçok anısı müzede sergileniyor. Proje kapsamında sergi salonları ve film tarihi kütüphanesi de müzede yer alıyor. Pazartesi günü kapalı olan müze 10.00- 18.00 saatleri arasında ziyarete açık.

TÜM ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMENLERİMİZE İYİ TATİLLER DİLERİM

Emeklilikte **adalet** istiyoruz!

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy İskele Meydanı her hafta farklı sivil toplum örgütlerinin basın açıklamasına ev sahipliği yapıyor. Geçen hafta maaşlarındaki düşüklüğe tepki gösteren emeklilerin taleplerini yükselttiği meydana 12 Ocak Pazar günü ise 8 Eylül 1999'dan önce sigorta girişi olanları kapsayan düzenlemenin dışında kalarak emekli olamayanlar vardı. Emeklilikte Adalet Derneği'nin "Emeklilikte Adalet ve Kademeli Emeklilik" talebiyle düzenlediği basın açıklamasında "hak, hukuk, kademe", "direne direne kazanacağız" sloganları atıldı. Emeklilik düzenlemesinde adalet isteyenler adına basın açıklamasını Emeklilikte Adalet Derneği Başkanı Mihriban Uğurlu okudu.

Hükümete haklı davalarını anlatana kadar yılmadan usanmadan gerekirse her ilden her semitten seslenmeye devam edeceklerini söyleyen Mihriban Uğurlu, "Çünkü çok haklıyız. Alın terinin peşinde koşan emekçileriz. Bu ülkenin çalışan, üreten vatandaşları olarak, emeklilik üzerine büyük STK olarak bu konuda sayın Bakanımız Vedat İşıkhan'dan 1 senedir randevu alamıyoruz. Madem görüşmüyor, randevu vermiyor biz de alanlarda kendisini bol bol anacağız ve sesimizi duyuracağız." dedi.

"YAPILAN ADALETSİZLİK"

"8 Eylül 1999 öncesi çalışanların ödediği primler, bizim primlerimizden daha mı kıymetli?" diye soran Uğurlu, "Onlar 38-43 yaşında emekli edilirken, neden bizler 10-15 yıl daha çalışmaya mahkûm ediliyoruz. Yaşı küçük ve primi az olanlar emekli edilirken, yaşı büyük ve primi fazla olanların çalışmaya zorlanması, adalet duygusunu zedelemiyor mu? Bu, dünyada eşi benzeri olmayan bir adaletsizliktir. Alınan bu karar, milyonlarca emekçinin hakkını göz ardı etmek anlamına geliyor. Üstelik ülkemiz gerçeklerini göz önüne aldığımızda,

Emeklilikte Adalet Derneği'nin Kadıköy'de yaptığı açıklamada, "Emeklilik sistemi tüm toplum vicdanını rahatlatarak şekilde kademeli olarak yeniden düzenlenmelidir" denildi

iş hayatında kalmanın önemi kadar, bu süreçte adil bir şekilde yürütülmesi de gereklidir. Özel sektör, 44 yaş üstü çalışanlar için iş olanağı yaratmakta isteksizdir. Kamu sektöründe de benzer kriterler geçerlidir." diye konuştu.

Mihriban Uğurlu, "EYT yasası mecliste oy çokluğu ile kabul edilmiş bir yasadır. EYT yasası dışında kalan bizler erken emeklilik hayatında değiliz. Hatta bir çoğumuz EYT yasası ile emekli olanlardan çok daha büyük yaşlardayız ve çok daha fazla primliyiz. Bizden küçük ve primi az olan çalışanların emekli oldukları ortamda çalışma hayatına devam etmek, çalışma barışımızı bozmuştur. Kademesiz düzenleme anayasal eşitliğe, sosyal güvenlik anlayışına ve en önemlisi hiçbir vicdana sığmayacak büyüklükte bir adaletsiz durum meydana gelmesine sebep olmuştur." şeklinde konuştu.

"BORÇLU DEĞİL ALACAKLIYIZ"

Uğurlu sözlerini şöyle bitirdi: "Talebimiz bu sistemin adil, makul ve ölçülü kademe ile tüm toplum vicdanını rahatlatarak şekilde kademeli olarak yeniden düzenlenmesidir. Anayasa Mahkemesi'nin 34. maddesinde 'SGK giriş tarihi bakımından aralarında 1 gün fark bulunan iki vatandaş arasında, uygulanacak olan emeklilik yaş kademesi 2 seneden fazla olamaz.' diyor. 1 gün eşittir 24 saat, 17-20 sene değil. Tüm illerde basın açıklaması yapacağız, İstanbul, Ankara'da büyük mitingler yapacağız. Sokak sokak gezip broşür dağıtacağız. Tüm adaletsizlik yaşayan mağdur arkadaşlarımıza ulaşım sağlayacağız. Çünkü borçlu değil alacaklıyız."

"HAKKIMIZ OLANI İSTİYORUZ"

Açıklamaya katılanlara görüşlerini sorduk. 2000 yılında işe başladığını, emekliliğe 16 yılı olduğunu düşündükçe mutsuz olduğunu söyleyen Cihan Sezer şöyle devam ediyor: "Emeklilikteki mağduriyetin giderilmesi için buradayım. Büyük bir mağduriyet var. Verdikleri ücret zaten yetersiz. Ülke genelinde asgari ücret uygulanıyor. Emekliler de çok zorlanıyor. Sadece kademeli

emeklilik için değil insanca yaşanacak ücretler için de buradayız." Bir ayla EYT'yi kaçıran Filiz Akkaya ise şunları söyledi: "1999 Ekim girişliyim. 26 yıldır hizmet veriyorum. 10 bin prim iş günüm var. Ama emekli olamıyorum. Eşim de aynı durumda. Bu hak değil. Çözüm bekliyoruz. 46 yaşındayım, 58 yaşımı beklemek zorundayım. Sadaka değil hakkımız olanı istiyoruz."

Kadınlar:

"Görüyorum, Yanındayım"

Kadın Savunma Ağı'nın çağrısıyla Kadıköy'de düzenlenen eylemde biraraya gelen kadınlar, şiddete karşı dayanışma ve direniş mesajı verdi

● Simge KANSU

Kadın Savunma Ağı, Görüyorum Yanındayım kampanyası kapsamında kadından kadına mektupları okumak ve birlikte 'İsyan, Direniş, Dayanışma' demek için 12 Ocak Pazar günü Kadıköy'de eylem yaptı. "2025 yılını aile yılı ilan ederek söylemde de eylemde de şiddeti yeniden üreten iktidara karşı 'Kadınların Direniş, İsyanı ve Dayanışması için Görüyorum Yanındayım' diyoruz" denilerek kadınların di-

renişe davet edildiği eylemde basın açıklaması gerçekleştirildi, ardından kadınlar tarafından kadınlar için kaleme alınan mektuplar okundu.

KADINDAN KADINA MEKTUPLAR

Yapılan açıklamada kampanya hakkında şu bilgiler verildi: "Görüyorum, Yanındayım" kampanyası ile kadınlarla yan yana geliyoruz; birbirimizin sorunlarını dinliyor, deneyimlerimizi paylaşıyor, mücadelemizi ortaklaştırıyoruz. Feminist özsavunma atölyeleri yapıyor, şiddetin karşısında hayatlarımızı ve birbirimizi savunacağımız yol ve yöntemleri açığa çıkarıyoruz. Yeni bir kamusal inşaa etmeye çalışarak sosyal medya üzerinden kadınların kadınlara yazdığı mektuplarla gündelik deneyimlerimizin ve duygularımızın siyasetini üretiyoruz. Kadından kadına mektuplar aynı zamanda alternatif bir tarih yazımı gibi. Tarihin bu döneminde kadınların yaşamlarını çevreleyen, zorlaştıran veya kolaylaştıran, korkutan ya da umut ettiren ne varsa ona dair yazdığı kısa metinler bunlar. Sizler de kampanyamıza mektup göndererek katılabilir, kadınların bu kampanyadan haberdar olmasını sağlayabilirsiniz."

"2025 AİLE YILI İLAN EDİLDİ"

Açıklamada 2025 yılının "Aile Yılı" ilan edilmesine de değinilerek şu ifadeler kullanıldı: Biz bu eyleme hazırlanırken Erdoğan 2025 yılını aile yılı ilan etti. Bir kez daha erkek şiddeti karşısında koruyucu, şiddeti önleyici politikalar yerine kadınların yaşamlarını, bedenlerini, doğurganlıklarını, emeklerini kontrol altına almanın ilanıdır bu. Kadın Savunma Ağı olarak, sistematik biçimde yayılan bu şiddetin karşısında kendimizi ve bütün kadınları hep birlikte savunacağımız büyük bir beden olarak görüyoruz. Biliyoruz: Biz o bedeni direnişle ve umutla dokudukça, özgür ve eşit yaşamlarda bulacağız

Regl yoksulluğu sosyal politikalarla çözülür

Türkiye'de regl yoksulluğunun toplum ve kamusal alanda yeterince görünür olmadığını belirten araştırmacı Dr. Pelin Demircan Yıldırım, "Bu sorun vergi indirim gibi basit tedbirlerle çözülemez, kapsamlı sosyal politikalar gerek" diyor

● Gökçe UYGUN

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmadığı, gelişmekte olan ülkelerin temel sorunlarından olan regl yoksulluğu Türkiye'de de yaşanan problemlerinden başında geliyor. Pek çok kadın ve kız çocuğu regl dönemlerinde ihtiyaç duyulan regl ürünlerine, hijyen hizmetlerine ve aynı zamanda regl hakkında bilgi almayı içeren yerlere erişemedikleri için regl yoksulluğu olarak kavramsallaştırılan durumu yaşıyor. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmadığı ülkelerde yaygın bir sorun olan regl yoksulluğu (ped, tampon gibi hijyen ürünlerine erişim zorluğu), Türkiye'de de önemli bir problem olarak karşımıza çıkıyor. Bu ürünlerdeki KDV yükü erişimi halihazırda zorlaştırırken; ekonomik krizle birleşen yeni yıl zamları durumu daha da ağırlaştırıyor.

Bu konuya parmak basan sivil toplum kuruluşlarının ve uluslararası örgütlerin yürüttüğü projelerin yanı sıra, alanda araştırma yapan akademisyenler de konuyu makalelerle ülke gündemine taşıyorlar. O uzmanlardan biri de araştırmacı Dr. Pelin Demircan Yıldırım. "Toplumsal Eşitsizliklerin Göz Ardı Edilen Yönü: Türkiye'de Regl Yoksulluğunun Sosyal Politika Perspektifinden İncelenmesi" başlıklı bir araştırma kaleme alan bağımsız araştırmacı Yıldırım, bu sorunun nedenlerini ve etkilerini toplumsal cinsiyet bağlamında ortaya koyuyor.

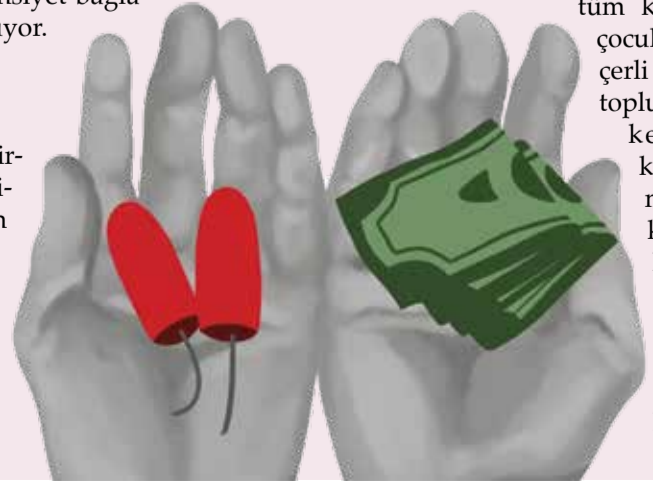
EŞİTSİZLİĞİN SONUCU

Dr. Pelin Demircan Yıldırım, Türkiye'de pek çok kadın ve kız çocuğunun regl ürünlerine erişiminin yetersiz ve menstrüasyon hakkında yeterince bilgi sahibi

olmadığını belirterek, "Bu, toplumsal yapıda içerisindeki eşitsizliğin bir sonucudur. Bu nedenle Türkiye'de regl yoksulluğunu önleme ve çözüm çalışmaları için toplumsal yapıdaki eşitsizliği gidermeye dönük sosyal politikaların geliştirilmesi gerek." yorumunu yapıyor. Yıldırım'a göre bu kapsamda özellikle, hijyen malzemeleri sağlama, sağlık ve sosyal hizmetleri sunma, eğitim programları ve ekonomik ve sosyal statünün iyileştirilmesi gibi önlemlerin ele alınması ve yasal düzenlemelerin yapılması lazım. Bu önlemlerin, "kadınların ve kız çocuklarının regl dönemleriyle ilgili ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik adil ve eşitlikçi bir yaklaşımı teşvik ederken, toplumsal cinsiyet rollerine dayalı ayrımcılığı azaltmayı ve kadınların sosyoekonomik durumlarını güçlendirmeyi amaçlaması da önemli bir diğer nokta.

KABUL VE FARKINDALIK

Yıldırım, Türkiye'deki regl yoksulluğuna ilişkin dikkate değer bir nokta olarak, konuya dair yeterince verinin olmamasına işaret ediyor. Konunun ölçülmesi ve durumun daha kapsamlı bir şekilde yeniden değerlendirilmesi için daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu belirten Yıldırım, "Bu sorunları inceleyecek araştırmacıların regl yoksulluğunun kadınların sağlık durumu ve iş hayatı üzerindeki etkilerini incelemeleri alana önemli bir katkı sağlayacaktır. Menstrüel ürünlere erişim hakkının tüm kadın ve kız çocukları için geçerli olduğunun toplumun tüm kesimlerince kabul edilmesi ve bu konuda toplumsal farkındalığın artırılması gerek." ifadelerini kullanıyor.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu

Ayten Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN, Semra ÇELEBİ, Leyla ALP

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Leyla ALP

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı

Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Seyhan KALKAN VAYIÇ

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi www.gazetekadikoy.com.tr
Sarayardı Caddesi www.instagram.com/gazetekadikoy
Khalidon İş Merkezi www.facebook.com/gazetekadikoy
No:98 Kadıköy www.twitter.com/gazetekadikoy
Tel: 0 (216) 348 70 60 E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
İlan/Reklam: 0 (216) 345 82 02 Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 01 07

Baskı: Türkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 5. Levent Mahallesi Maresal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1/1 34060 Etiler/Beşiktaş/İSTANBUL
Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Geçmem bir daha Kadıköy'den

MELİKE İLGÜN

Kadıköy Şarkılarına Yazılmış Kadıköy Öyküleri

"Bir akşam masası, iki kişiyiz, sen ve ben Gidiyorsun hiçbir şey söylemeden, birden Kadıköy'de bir yağmurlu bahçeden Yıllar külleniyor, izi kalıyor aşkın Yüreğim kurtulsa da yangından, alevden Yana yana kül olayım, unutup yine sevdalanayım Geçmem bir daha Kadıköy'den Sen uzaklarda ülkem, ben gurbette bir göçmen Zamani durdurabilsem, ne ben kalsam ne sen gitsen Yana yana kül olayım, unutup yine sevdalanayım Geçmem bir daha Kadıköy'den"

Ey akşam vapuru, sana mı kalır dünya? Ben o yağmurlu iskeleye inmem, inmem!"
*Ezginin Günlüğü / Kadıköy

Bazı yağmurlar toprağa karışır, bazıları içinde kalır, taşlaşır. Öyle oldu o gün. O günden beri taşa döndü bir yanım. Hiç unutmuyorum, ip gibi yağın yağmurun altında bekledim seni, o zamanlar sinema olan Süreyya'nın önünde. Sen pek gecikmedin aslında, ben heyecandan erkenciydim. Hep ya yağarsa diye çantanda taşıdığım mor şemsiyenden seçtim seni, telaşlı kalabalığa inat sakin adımlarla yağmurun tadını çıkarmandan... Öyleydin sen, tadını çıkarırdın her anın, yağmurun, güneşin, aşık olunmanın...

Geldin, bana baktın, sırlısıklandımdı. Sonra sığındım senin şemsiyenin altına. Şimdi sorsalar hayatının en güzel anı ne diye, hiç düşünmeden o mor şemsiyenin altında beraber yürüdüğümüz anı derim, adımlarımı sana uydurmaya çalıştığım, yüzüme değen kıvrık saçlarının burnumu gıdıkladığı, paçalarımın su

sızan o anı...

Sonra o küçük meyhaneye girdik, Müzeyyen çalışıyordu derinden, sen sanki daha önce bin kez gelmiş gibi oturdun, bense iliştim masaya. Biliyor musun yanında hep az hissettim ben, hep eksik, hep sana layık değil, hep ilişmiş bir kenara... Aynı okulda olsak da sen Kadıköy kızyıydın, ben gurbette öğrenci yurdunda, sekiz kişilik odada. Sen toprağındaydın, ben yabanda.

Aşık olmak zordu zaten, ama sana aşık olmak daha zordu. Keşke kime aşık olacağını seçebilse insan. Aslında daha doğrusu kimin sana aşık olabileceğini de seçebilse keşke... Ama öyle olmuyor işte, aşk dediğin şey atılmış zar, ne çıkarsa bahtına! Onu da senle öğrendim.

Dedim ya, senin yanında eksiktim ben, güzel kızın yanındaki kavruk çocuk. O yüzden az konuştum hep, az söyledim sana, eksik sandığım yanlarımı gizlemek için rol kestim hep. Festival filmlerinde gördüğüm adamlar gibi davrandım hep, kısa cümleler, esrarengeç olmaya çalışan haller... Şimdi, üzerinden otuz yıl geçmişken düşünüyorum da, ne salaklık! Ama o gün, belki ısınayım diye hızlı hiz-

la içtiğim rakıdan, belki yan masadaki yaşıklı oğlanın çapkın bakışlarından fazla açık ettim kendimi galiba. Ne diye süslüyorum ki kelimelerimi, bunca yıl sonra gerçeği eğip bükmenin ne faydası var, düpedüz kışkırdım işte, kışkırdıktan olmayacak şeyler söyledim, estim güredim.

Sense kalktın gittin. Bence emindin peşinden geleceğimden. Kalkmadım yerimden, yititlikten! Filmlerdeki adamlar da kalkmazdı. Oysa sonra kaç kere keşke dedim bir bilsen, keşke demeseydim öyle, keşke kalksaydım, keşke koşsaydım, keşke...Çıkmadan son kez dönüp baktın, hala aklımda o bakış. Filmimiz olsa afişe o bakışı koyardım. Altına da kocaman kırmızı harflerle filmin adını yazardım; "keşke"

Sen gittin. Ben yağmurun altında iskeleye yürüdüm. O zamanlar vapurda sigara içiliyordu hala. Ne tuhaf, nasıl değişti her şey. Oysa her şey dün gibi bir yandı. Vapurdan Kadıköy'e baktım, bir demli çay, bir sigara ile ikinizle de vedalaştım. Geçmem dedim Kadıköy'den, geçmem bir daha!

Sonra yıllar geçti üzerinden. Baş-

ka gemilere bindim, daha uzakların yanbanı oldum, başka hayatlarda ilişmiş kaldım, başka roller kestim, başka dillerde okudum yazdım, sarışınlar ülkesinde iyice kavruk kaldım, başka ayaklara uydurayım dedim adımlarımı, yine uyduramadım. Sonunda kendime şemsiye aldım. Yana yana kül olmadım ama unutamadım da. Bir tuhaf boşluk işte, nereye gitsem gurbette kaldım.

Yeni döndüm İstanbul'a. Kalmak için değil, bulmak için değil, aramak için, inanır mısın? O gün o masada kalan yanımı aramak için. Nasıl değişmiş her şey ve nasıl değişmemiş hiçbir şey. O akşam biniğim vapurun üstünde bir şehidin ismi vardı, yine bir şehidin ismi olan vapurla yanaştım Kadıköy'e. Vapurda çay içmek istedim, karton bardakla verdiler, sigara da yasak, martılar aynı ama, inadına!

Ben inerken bir kadın gördüm binmeyi bekleyenler arasında, kıvrık saçlarını enseden bağlamış, boncuklu bir askıyla yakın gözlüğüne sarkıtılmış göğsüne, yağmur yoktu ama elinde mor bir şemsiye, ya yağarsa...

Bir an içimden geçti, yoksa o sen miydin? Peşinden gelsem affeder miydin?

Müzik insanı toplumsallaştırır

● Hülya ARSLAN

Elektroakustik oda müziği yapıtlarıyla, tiyatro ve film müzikleriyle bilinen besteci, müzikolog Prof. Dr. Alper Maral, akademide müzik ve teknoloji üzerine fakülte kurmuş, uzun yıllar caz yüksek lisans programını yürütmüş; yayınlarıyla, katıldığı seminerlerle, mutfağında bulunduğu festivallerle müziğe emek vermiş çok yönlü bir eğitimci ve müzisyen. Yani ilgisinin çok iyi bildiği ama popülerlikle pek de arası olmayan; işi mutfağında layığıyla yürüterek sessiz adımlarla müzikal gelişime büyük katkı sunanlardan.

Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat Merkezi'nin yeni serisi "Müzik ve Söyleşi"de yazar ve şiir eleştirmeni Erhan Altan ile birlikte "Ortaçağlarda Şiir ve Müzik" adlı söyleşi dizisine başlayan Maral ile etkinlik öncesi özel bir söyleşi gerçekleştirdik.

● Müziğe olan ilginiz nasıl başladı?

Müziğe olan ilginiz, aslında ailemden geliyor. Babam öğretim üyesiydi ve onun öğrencileri arasında hippy kültürünü benimseyenler vardı. Birgün bu öğrencilerden biri eve Pink Floyd'un Dark Side of the Moon albümünü getirdi. Bu albüm, hayatımda bir dönüm noktasıydı. Oradaki "tuhaf" seslerin peşine düştüm, hâlâ yoldayım. Sonuç olarak, sıra dışı enstrümanlarla çalışmaya başladım, elektronik org, synthesizer derken deneysel sesler üretmek peşinde kendi zamazingolarımı yapmaya da giriştim. Ayrıca TRT Radyo 3 evimizde her zaman ağıttı ve evdeki ses ve müzik ortamı, beni kendi müziğimi yapmaya yönlendirdi. Bu yolculuk sonunda, daha lisedeyken caz piyanisti olarak profesyonel hayata atıldım. Tiyatro müziği, film müzikleri gibi alanlarda; baroktan serbest doğaçlamaya, çeşitli topluluklarda da yer aldım. Sahneden kopmadan akademiye geçtim. Yaklaşık otuz yıldır üniversitelerde bildiklerimi paylaşmanın

mutluluğunu yaşıyorum. Bu süreç, sadece müzikle değil, aynı zamanda insanlarla olan etkileşimimle de şekillendi.

● Bu yolculukta sizi etkileyen bir müzikal akım veya bir besteci oldu mu?

Orta Çağ müziği çok erken yaşlardan itibaren ilgimi çekti. Genellikle müzik eğitimi, klasik müzik üzerinden şekilleniyor ve romantizmle sınırlı kalıyor—öncesi ve sonrası es geçiliyor. Ben bu algoritmayı reddettim ve önce avangart müziğe yöneldim. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa avangardı ve elektronik müziğe yoğunlaştım. Bu dönemde Karlheinz Stockhausen, İlhan Mimaroglu gibi isimler benim için ilham kaynağı oldu. Yüksek lisans dönemimde, eski çalgılar için yeni müzik konulu bir tez hazırlarken başına Kristof Kolomb'un "Ne kadar batya gidersen o kadar doğuya varırsın" sözünü koymuştum; yani, en yeninin peşinde merkezden uzaklaştıkça, bir turu tamamlayıp tekrar en eskiyle buluşulabileceği düşüncesi beni çok besledi. Caz müziği de bu yolculukta çok önemli bir yer tuttu. Özellikle Türkiye'deki serbest doğaçlama sahnesinde yer almaktan onur duyuyorum.

● Profesyonel hayatınızda sizi motive eden şey nedir?

Profesyonel hayatımda beni motive eden en önemli şey, müziği varoluşsal bir zorunluluk olarak görmemdir. Amatörlüğün keyifliliğini bir kenara bırakıp müziğe, mesleğe olan sorumluluğumu benimsedim. Lise yıllarımda, bu yolda geri dönüşsüz bir adım attım. Hayatımı müziğe adanmak ve bu alanda ne gerekiyorsa yapmak benim için kaçınılmaz oldu. Bu nedenle, profesyonellik anlayışımı bir yaşam biçimi olarak benimsedim. Herhangi bir müzikal projeye yaklaşırken, onun sadece kendi işim değil, başka paydaşların da ortaklığında tamamlanan bir bütünlük olduğu bilinciyle müziğimi her türlü egodan arındırmaya özen gösterdim.

● Aslında en çok merak edilenlerden biri de

eserin yaratım süreci... Nasıl ilham geliyor?

Uzun yıllar tiyatro müziği ve müzikaller üzerinde çalıştım. Bu süreçte, ilhamın çoğu zaman dışsal kaynaklardan geldiğini öğrendim. Cole Porter'ın dediği gibi, "benim için ilham, prodüktörümün çaldığı telefondu," yani profesyonel bir müzisyen olarak ilhamı beklemek yerine gereklilikler doğrultusunda çalışmak önemlidir. İşin özü, ego ve kişisel arzuları bir kenara bırakıp, eserin bütünlüğüne hizmet etmek için çalışmaktır.

"AKM'NİN ÖZEL BİR YERİ VAR"

● Müzikal kariyerinizdeki en unutamadığınız anı nedir?

Müzikal kariyerimde, Atatürk Kültür Merkezi'nin çok özel bir yeri var. 70'li yıllardan beri mabedimiz olan o mekânda 90'lı yılların başında bir konserde çalma fırsatım oldu. O gün koskoca piyanonun başında çalıp alkış aldıkdan hemen sonra, son gemiye yetişmek için yokuş aşağı koşarken, toplumdaki konumumu, müziğin yanı sıra hayatın gerçeklerini çok daha iyi idrak ettim.

● Kariyerinizde bir dönüm noktası var mı?

Farklı kültürlerden çok önemli sanatçılarla işbirlikleri yapma fırsatı bulduğum anlar oldu. Meraklı bir insan olarak iletişime önem veriyorum. Genelde mesleğimizde ego merkezli bir yaklaşım yaygınken, ben birlikte çalışmanın değerini biliyorum. Örneğin sevgili dostum Erhan Altan ile birlikte yaptığımız etkinlik tek başına bir şey yapmaktan çok daha değerli. Bu tür işbirlikleri daha geniş bir perspektif kazandırıyor ve birlikte çalışmanın getirdiği zenginliği sunuyor. Ayrıca rah-

metli hocalarım, Ahmet Yürür ve Leyla Pınar gibi isimler, farklı müzik kültürleriyle bağ kurmamı sağladı. Dolayısıyla attığım her bir adım bir dönüm noktası olma potansiyeli taşıyor oldu.

"ELEKTROAKUSTİK GERÇEKLİĞİ ARTIRIR"

● Elektroakustik müziğin geleneksel müzik formlarına kıyasla avantajları neler?

Elektroakustik müziğin en önemli avantajı,

Yeldeğirmeni Sanat'ta yazar ve şiir eleştirmeni Erhan Altan ile birlikte "Ortaçağlarda Şiir ve Müzik" adlı söyleşi dizisine başlayan Prof. Alper Maral, "Müzik sadece bireysel bir ifade biçimi değil aynı zamanda bir topluluk deneyimidir, insanı toplumsallaştırır" diyor

yapıtları tamamlanmış olarak sunmasıdır. Bu yönüyle sorumluluk tamamen tasarımcı-sındadır. Geleneksel müzikte, icracının performansı eseri etkileyebilirken elektroakustik müzikte eser kayıta tamamlanmış durumda ve durum söz konusu değildir. Ayrıca elektroakustik müzik gerek doğadaki sesleri oldukları gibi kullanma gerekse de duyulmadık sesler tasarlama ve manipüle etme imkanı sunar. Bu dinleyiciye daha doğrudan bir ilişki kurma fırsatı sağlar. Örneğin bir opera eserinde krala şarkı söylerken elektroakustik müzikte bir dik-

tatürün sesini olduğu gibi kullanabilirsiniz. Bu tür bir yaklaşım müziğin gerçekliğini artırır ve dinleyiciye daha derin bir deneyim sunar. Elektroakustik müzik aynı zamanda dinleyicilerin müziği algılama biçimlerini de değiştirebilir. Seslerin mekânsal yerleşimi ve hareketliliği, değişken tınısların doku ve yegünlüğü dinleyicinin deneyimini zenginleştirir.

● Caz müzikten sahne ve film müzikleri üretmeye nasıl geçtiniz?

Caz müzikten sahne ve film müziklerine bir geçişten ziyade birbirini besleyen eş zamanlı bir etkileşim sürecinden söz etmek daha doğru olur. Caz, doğaçlama yönüyle benim için çok çekici bir müzik türü. Bu doğaçlama özelliği film müziği ve tiyatro müziği gibi alanlara da taşındı. Film müziği üretirken standart besteleme tekniklerinden farklı bir yaklaşım benimsiyorum. Genellikle bir eseri tek bir oturuşta, ilgili görüntü ya da sahnenin akış sürecinde tamamlamaya çalışırım. Bu da müziği daha hayata dair kılar. Çok önemsedğim kendiliğindenlik ögesi de müziğin dramatik etkisini artırıyor ve izleyicinin deneyimini zenginleştiriyor.

● Akademisyenlik yönünüzle sürekli gençlerle birliktesiniz. Ancak henüz sizinle tanışmamış genç müzisyenlere ne önerirsiniz?

Genç müzisyenlere önerim meraklı olmaları, dahası, disiplinlerarası bir bakış açısına sahip olmalarıdır. Farklı müzik kültürlerini öğrenmeleri ve kendilerini birçok alanda geliştirmeleri gerekiyor. Yalnızca kendi tarzlarına odaklanmak yerine farklı müzik türlerini öğrenmeleri, denemeleri ve bu türlerden beslenmeleri çok önemli. Ayrıca işbirlikleri yaparak farklı bakış açıları kazanabilirler. Müzik sadece bireysel bir ifade biçimi değil aynı zamanda bir topluluk deneyimidir, insanı toplumsallaştırır. En önemlisi de kendilerini dinletmeye girişmeden önce başkalarını saygıyla dinlemeyi öğrenmeleri olacaktır.

MÜZİK VE ŞİİRLE ORTA ÇAĞ'IN NABZINI TUTMAK

Yeldeğirmeni Sanat'ın yeni söyleşi dizisi 12 Ocak Pazar günü başladı. Prof. Dr. Alper Maral ile Orta Çağ'ın nabzını tutan yazar ve şiir eleştirmeni Erhan Altan Arap şiirinin tarihsel etkilerine ve müzikle kurduğu ilişkiye değindi. Şiirdeki hüznün ve nostalji temasının hem divan şiirini hem de modern Türk şiirini şekillendirdiğini belirten Altan, "Bu şiir geleneği İbrya şarkılarıyla buluşunca nostalji dünyevi bir şiir anlayışına dönüştü. Şiirle müziğin beklemedik birlikteliklerini neler yarattığını görmek, çok geniş bir coğrafyayı keşfetmek anlamına geliyor." dedi. Edebiyat ve şiirin tarihsel önemine de değinen Altan, Orta Çağ'ın kültürel mirasının günümüze etkilerini anlattı. Söyleşide konuşmacılar Orta Çağ'ın "Karanlık Çağ" olarak adlandırılması hakkında da konuştu. Alper Maral bu algıyı sorgulayarak "Bu çağ adının kö-tüye çıkarılmasından fazlasını hak ediyor. Kültürel zenginlikleriyle bugünkü sanat ve edebiyatın temellerinin atıldığı dönemlerden biridir." diye konuştu.

Söyleşi serisinin bir sonraki oturumu 16 Şubat Pazar günü saat 15.00'te gerçekleşecek ve "Orta Çağ'da Avrupa Perspektifinden Şiir ve Müzik" konusu ele alınacak.

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Sokakta yürürken ya da dışarıda gezirken zaman zaman anne ve babanın çocukla olan tartışmasına denk gelmiş olabilirsiniz. Yükselen ses tonu, yüzlerde bir gerilim bırakır. O an, hem anne ve babaya hem de çocuğa farklı ruhsal durumlar yaşatabilir. Peki denk geldiğimiz, gördüğümüz, kimi zaman yaptığımız ve maruz kaldığımız "bağırma" çocuklar üzerinde nasıl bir etki bırakıyor? Bir iletişim ve disiplin yöntemi mi? Klinik Psikolog İrem Gamze Arslan ile konuştuk.

• **Birçok ebeveyn bağırma disiplin yöntemi olarak kullanabiliyor? Bağırma bir çözüm mü?**

Çocuklar bazen olumsuz davranışlar sergileyebilir. Bu olumsuz davranışlar ebeveynler tarafından hoş karşılanmaz ve buna tepki gösterirler. Bu tepki de çoğu zaman bağırma olur. Bağırma bazı zamanlarda işlevsel olabilir. Örneğin çocuk tehlikeli bir durumun içindeyse sıcak bir sobaya dokunmak veya sıcak çaya doğru koşmak gibi, o zaman ebeveyn tepki olarak çocuğu korumak için bağırabilir. Bu bağırma bir problem yoktur. Ebeveyn çocuğun zarar görmesini istemez, bu sebeple uyarı amaçlı sesini yükseltir. Bağırmanın işlevsel olmadığı durumlar, genelde çocuğu azarlamaktır. Çocukların yaptıkları her hatada onlara bağırma ve azarlamak kısa süre için çocukları susturabilir ve itaatkâr olmalarına sebebiyet verebilir; "geçici bir disiplin" olabilir fakat bağırma sonrasında çocukların davranışlarında ebeveynlerin arzuladıkları kalıcı düzelmeye gerçekleşmez. Çocuk olayın etkisi geçene kadar sessiz ve uyumlu olur. Bu sebeple bir disiplin yöntemi olarak bağırma bir çözüm değildir diyebiliriz.

"İNCİNİMİŞ VE ÜZGÜN HİSSEDER"

• **Bağırma, çocuklarda nelere yol açıyor?**

Sürekli olarak bağırma ve azarlamak, çocukları fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan olumsuz etkilediği gibi gelişimlerine de zarar verebilir. Çocuklar sözlü ve fiziksel olarak daha saldırgan ve

Çocuklara neden bağırılmamalıyız?

Bağırmanın çocukla iletişim yöntemi olmadığını dile getiren Klinik Psikolog İrem Gamze Arslan, "Bağırma ile karşılaşan çocuk ilişki kurmayı reddedebilir, içine kapanabilir. Aynı zamanda çocuğun üstünde bir stres, gerilim yaratır; beyin yapısı ile sinir sistemini etkiler" diyor

agresif davranışlar sergileyebilir. Çünkü sürekli çocuğa bağırılması çocuğun sinir sistemini savaşıma, kaçma ve donma pozisyonunda tutar. Bu durumun çeşitli sonuçları olabilir. Çocuk agresif ve saldırgan tutumlar ile kendisini korumaya çalışabilir. Çocuklara bağırıldığı zaman çocuklar incinmiş, korkmuş ve üzgün hissederler. Sürekli bağırma hali çocuk için öngörülemeyen bir ortam

yaratır ve bu da çocukta kaygıya sebebiyet verebilir. Değersizlik duygularını tetikleyerek çocukluk çağı depresyonuna sürükleyebilir.

Bağırma eylemi çocuk ile kurulan ilişkiyi etkileyebilir. Bağırma çocukla iletişim yöntemi değildir. Bu sebeple çocuk bağırma eylemi ile karşılaşta ilişki kurmayı reddedebilir, içine kapanabilir. Bağırma eylemini içselleştirebilir ve

o da iletişim kurma kanalı olarak bağırma seçebilir. Bağırma aslında iletişimsizliği doğurur ve iletişimsizlik çatışmayı da beraberinde getirir.

Bağırma aynı zamanda çocuğun üstünde bir stres, gerilim yaratır ve bu durum beyin yapısını ve sinir sistemini etkiler. Çocuklara bağırma onların beyin yapılarında önemli ve kalıcı değişiklikler yaratabilir. Sakin bir konuşma tarzı ile karşılaşan çocukların beyin nörotransmitterleri, yatıştırıcı biyokimyasallar salgılar. Çocuk bu sayede kendini güvende hisseder ve bağ kurmaya odaklı olur. Bağırma eylemi ile karşılaşan beyin ise, savaş veya kaç savunmasına başvurabilir. Bunun sonucunda da çocuk, ebeveynine vurabilir ya da ortamdan uzaklaşabilir.

"SAKİN ŞEKİLDE NET DİL KULLANILMALI"

• **Anne ve babalar, bakım verenler nasıl yol ve yöntemler kullanmalı?**

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki zaman zaman çocuk ile iletişimde ses yükseltilir. Hiç ses yükseltmeden çocuk yetiştirmek çok ütopik olurdu. Konuşmanın başında söylediğim gibi çocuğu uyarmak adına ses yükseltilir. Ses yükselmesinin dozu ve niyeti önemlidir.

Çocuklara bağırma yerine önce kendi tepkimizi bakmamız gerekir. "Burada gerçekten bağırarak bir şey var mı?" Kendi duygularınızdan yola çıkmak her zaman önemli bir yol haritası sunar. Ebeveyn duygularını tanımalı ve ifade edebilmelidir. Mutluluk kadar öfke duygusu da doğaldır. Ancak kontrol edilemeyen öfke duygusu istenmeyen sonuçlara gebe olabilir. Öfkeli olduğunuz zamanlarda, çocuğunuza o an öfkeli olduğunuzdan bahsedebilirsiniz. İnsanların yıkıcı olduğu kadar onarıcı tarafları da vardır. Çocuklar ile iletişimde net ifadeler ve bazı durumları kabul etmeye ihtiyaç vardır. Çocukların yaramazlık yapması kadar doğal bir şey yoktur. Ancak bazı davranışların tolere edilemeyeceğini onlara sakın bir dille açık ve net şekilde ifade etmek gerekir. Çocuklara karşı hoşgörülü olmak için ebeveynin kendine zaman ayırması ve stresini azaltacak aktivitelerde bulunması önemlidir. Stresten arınmış bir kişinin tahammül sınırı artar ve bağırma olasılığı düşer.

Çocuklarda dijital oyun bağımlılığına dikkat!

● Simge KANSU

Genellikle çocuklarda ve ergenlik çağındaki bireylerde görülen bir bağımlılık türü olan dijital oyun bağımlılığı, ekran karşısında saatlerce oyun oynama alışkanlığına işaret ediyor. Bu durum, çocukların bilişsel, duygusal ve fizyolojik gelişimini olumsuz yönde etkiliyor. Rehber Öğretmen ve

Psikolojik Danışman Sena Nur Aydın, aile ile birlikte kitap okumak, resim yapmak, spor yapmak, eğitici kutu oyunları oynamak veya doğada vakit geçirmek gibi etkinliklerin çocukları dijital dünyadan uzaklaştırabileceğine dikkat çekiyor.

Oyun bağımlılığının günümüzde çok yaygın bir problem haline geldiğini söyleyen Aydın, "Oyun bağımlılığı, çocukların bilişsel, duygusal ve fizyolojik gelişimini oldukça olumsuz etkile-

mektedir. Yapılan araştırmalara göre oyun bağımlılığı çocuklarda anksiyete, depresyon, dikkat eksikliği ve hiperaktivite gibi olumsuz durumlara neden olabilmektedir. Özellikle şiddet içerikli oyunların çocuklar üzerinde öfke problemlerine yol açtığı biliniyor. Dijital oyunların renkli dünyasından kendi gerçek dünyalarına dönen çocuklar için gerçek dünya cazibesini kaybetmiş oluyor. Dijital oyun bağımlısı olmaları haricinde dijital oyunlar ile fazla vakit geçiren çocuklarda sabırsızlık, hayal kırıklığı, sürekli sıkılma, düşük tolerans gibi durumlarla da karşı karşıya kalıyoruz. Psikolojik etkilerin dışında fiziksel olarak duruş bozukluğu, göz bozukluğu ve hareketsizlik sebebi ile obezite gibi sağlık problemlerine yol açmaktadır. Uyku bozukluğuna neden olabilir, bu da uzun vadede zihinsel ve fizyolojik gelişimlerini olumsuz etkiler. Diğer bir yandan dijital oyunlara bağımlı olan ve dijital oyunlarla çok fazla vakit geçiren çocukların sosyal ortamdaki izolasyonuna da şahit oluyoruz. Çocuk arkadaşları veya ailesiyle geçirmesi gereken bir zaman diliminde bu vakti dijital oyunlar ile geçirebiliyor" dedi.

Rehber Öğretmen ve Psikolojik Danışman Sena Nur Aydın, "Ebeveynlerin çocuklarına verebilecekleri en kıymetli şey, çocuklarıyla geçirdikleri kaliteli zamandır" diyor

ifade etme biçimidir ancak bu oyun, dijital oyunlar olmamalı. Oyunlar olabildiğince fiziksel olmalı. Bu noktada ebeveyn düşün en büyük sorumluluk çocuk ile vakit geçirmek için zaman yaratmak olacaktır. Çocuğun ebeveynleri ile vakit geçirmesi ve oyun oynaması aile bağlarını güçlendirir. Aynı zamanda çocuğun duygusal gelişimine olumlu katkıda bulunur. Teknolojik alete ulaşma anlamında sağlıklı sınırlar koymak ve telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik alet kullanımını kontrol altında tutmak ebeveynlere sunacağımla başlıca öneriler arasındadır. Alternatif olarak, dijital oyunlara dalmak yerine çeşitli fiziksel, yaratıcı aktiviteleri çocuklar ebeveynleri ile yapabilirler." ifadelerini kullandı.

"TEKNOLOJİ GELECEĞİMİZİ YÖNLENDİRMESİN"

Oyun bağımlılığının çocuklardaki davranışsal değişimlerden anlaşılabilmesine dikkat çeken Aydın, "Çocuğun beraber yaptığınız etkinliklere ve geçirdiğiniz vakte olan ilgisi azalmış ise, bu etkinliklerden uzaklaşarak sürekli oyun oynamak istiyorsa oyun bağımlılığına yönelik bir işaretlerdir.

Düzen akademik başarı, dijital oyunlardan uzak kalınan sürede gerçekleşen öfke davranışları ve huzursuzluk da yine en belirgin işaretlerdendir. Alabileceğimiz önlemlere yönelik önerilerimiz ise çocuklara ilgi çekici alternatif önerilerin sunulması ve oyun süresi ile ilgili sağlıklı sınırlar." dedi ve şöyle devam etti: "Hayatımızın ayrılmaz bir parçası olan teknoloji geleceğimizi yönlendirmesin, biz onu yönlendirelim. Teknolojik aletleri çocuklara faydalı olacak şekilde kullanmak da mümkündür. Çocuklarımızı doğru yönlendirerek teknolojiyi doğru bir şekilde nasıl kullanacaklarını öğretebiliriz. Önemli olan, çocuklarımızla kurduğumuz güvene dayalı ilişki ve onlara sunduğumuz sevgi dolu rehberliktir."

GÖZ VAKFI 1984'ten günümüze...

Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi

Soğuk havalarda göz kuruluğuna dikkat.

Rutin göz kontrollerinizi ihmal etmeyin.

- ★ Katarakt
- ★ Refraktif Cerrahi
- ★ Kornea
- ★ Retina
- ★ Glokom
- ★ Oküloplasti
- ★ Şaşılık
- ★ Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL

Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL

Beria Turaç
İdealtepe Göz Merkezi
(0216) 417 20 21

BURSA

Nilüfer
Göz Merkezi
(0224) 364 91 00

GELİŞİM TIP LABORATUVARLARI Kuruluş 1993

SOLUNUM YOLLARIMDA VİRÜS MÜ, BAKTERİ Mİ VAR?

Laboratuvarlarımızda "Solunum Yolu Patojenleri Multipleks PCR Testi" ile (H1N1 Domuz gribi de dahil olmak üzere) oldukça kapsamlı 22 patojene bakılmaktadır.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarant: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

Anadolu yakasının en keyifli rotalarından biri olan Caddebostan sahil hattında yapılan, Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği Cadde 10K ile Cadde 21K koşusunun kayıtları başladı

Cadde 21K için geri sayım başladı

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi'nin 25 Mayıs Pazar günü düzenleyeceği Cadde 10K, Cadde 21K ve Çocuk Koşusu yarışları için kayıtlar başladı. Kayıtların 9 Mayıs'a kadar devam edeceği Cadde koşuları, bu yıl üçüncü kez start alacak.

Anadolu yakasının en keyifli rotalarından biri olan Caddebostan sahil hattında yapılacak etkinlikte yaklaşık 5 bin koşu sever araçsız ve trafiksiz bir parkurda yarışma imkânı bulacak. 25 Mayıs Pazar günü sabah 08.00'de başlayacak etkinlikte katılımcılar gün boyu DJ performansı eşliğinde eğlenceli dakikalar yaşayacak, uzman eğitmenlerin yapacakları sahne derslerine katılım sağlayabilecekler.

KOŞU PARKURLARI

Cadde 10K, Cadde 21K ve Çocuk Koşusu 500 metre klasmanında düzenlenecek yarışma Çetin Emeç Bulvarı'ndan başlayarak Bağdat

Caddesi'nde devam edecek. Ardından tekrar Çetin Emeç Bulvarı'nda son bulacak. 21K parkurunda ise Maltepe'den dönüş yapılarak Çetin Emeç'te final yapacak. Çocuk Koşusu'nun parkuru bu yıl; 7-8 yaş 400 metre, 9-10 500 metre, 11-12 600 metre olarak belirlendi ve çocuk koşuculara uzman eğitmenler liderlik edecek.

Cadde 10K-21K koşusu aynı zamanda İstanbul Maratonu kriter koşusu olma özelliğine sahip olmakla beraber Paralimpik 10K, 21K ve çocuk koşucularından ücret alınmıyor.

PROGRAM

07.30: Toplu Isınma
08.00: Cadde 21K Start
08.15: Cadde 10K Start
11.30: 7-8 yaş Çocuk Koşusu,
11.40: 9-10 yaş Çocuk Koşusu 1
1.50: 11-12 Çocuk Koşusu Start
12.00: Ödül Töreni

Daha fazla bilgi ve kayıt için <https://cadde21k.kadikoy.bel.tr> adresini ziyaret edebilirsiniz.

“Sağlıklı olmak için sağlığınıza dan olmayın”

İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ecz. Simla Dilara Sezgin, sahte ve taklit vitaminler ile besin destekleri konusunda halkı uyardı; internet ve diğer pazar yerlerinde ucuza satılan bu ürünlerin sağlık üzerinde ciddi riskler oluşturabileceğini söyledi

● Hülya ARSLAN

Vitamin ve besin desteklerinin güvenilirliği, son dönemde sahte ürünlerin artışıyla daha fazla sorgulanır hale geldi. İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ecz. Simla Dilara Sezgin, özellikle internet ve pazar yerlerinde düşük fiyatlarla satılan ürünlerin tehlikeli olduğunu belirtti. Sezgin, eczaneler dışında satılan ürünlerin sahte olma ihtimaline karşı tüketicileri uyardı: “Sağlıklı olmak için sağlığınıza dan olmayın.”

TAKLİT ÜRÜNLER SAĞLIĞINIZI RİSKE ATIYOR

Sezgin, merdiven altı üretimlerle mücadelede karşılaşılan zorluklara değinerek, sahte ürünlerin tespit ve analiz edilmesinin hem zaman hem de bütçe açısından zorlu bir süreç olduğunu belirtti ve şöyle devam etti: “Eczaneden satılan ürünlerin fiyatları Sağlık Bakanlığı ve firmalar tarafından belirlenir. Hiçbir eczacı fiyatı keyfi olarak değiştiremez. İnternette veya pazarda aynı ürünün çok daha ucuza satıldığını görüyorsanız, bu ürün sahte demektir.”

Bu sahte ürünlerin, genellikle tanınır markaların isimlerini taklit ederek piyasaya sürüldüğünü ifade eden Sezgin, “Eğer çok bilinen bir markanın ürününü internette yarı fiyatına görüyorsanız, kesinlikle uzak durun. Bu ürünlerin sahte olmadığını garanti edemezsiniz ve bu durumda sağlığınıza riske atıyorsunuz.” dedi.

Vitamin ve besin desteklerinin marketlerde satılması konusundaki belirsizliklere de dikkat çeken Sezgin, bazı ürünlerin market raflarına nasıl ulaştığının bilinmediğini ifade etti:

“Marketlerde bazı vitaminlerin temizlik ürünleriyle aynı rafta yer aldığını görüyorsunuz. Bu durum, tüketicilerin bilinçsiz alımlar yapmasına yol açıyor. Ayrıca market çalışanları bu ürünler hakkında uzmanlık bilgisine sahip değiller. Dolayısıyla, herhangi bir sorun yaşadığınızda size sağlıklı bir çözüm sunulamaz.”

“ECZACILAR EN GÜVENİLİR DANIŞMANLARDIR”

Sezgin, eczanelerin birinci basamak sağlık kuruluşları olarak tüm ürünlerin güvenilirliğini ve kalitesini garantilediğini vurgulayarak, “Eczaneden alınan her ürün, gerekli denetimlerden geçmiştir ve sağlığımız için en uygun şekilde muhafaza edilmiştir. Ayrıca eczacılar, vitamin ve besin desteklerinin kullanımı hakkında tüm sorularınıza yanıt verebilecek yetkinlikteki kişilerdir.” diye konuştu. Sezgin, vitamin veya besin desteklerine başlamadan önce mutlaka ihtiyaçların doğru tespit edilmesi gerektiğini söyleyerek “Hiçbir besin desteği sağlıklı bir beslenmenin yerini tutamaz. Eczacılar bu alanda en güvenilir danışmanlardır. Sağlığınıza riske atmayın.” dedi.

ONAYLI OLANLAR İNTERNETTEN ALINABİLİR

Sezgin internette bakanlık onaylı firmaların da satış yaptığını ifade ederek şunları söyledi: “İnternette kendi ürünlerini satan firmalar var. Bu firmalar bakanlık onaylı oldukları için, Black Friday gibi indirim günlerinde fiyatlarda indirim yapabilirler. Ancak, kendi sitelerine baktığınızda, vitaminler ve besin takviyeleri gibi ürünlerin eczane fiyatlarıyla aynı olduğunu fark edebilirsiniz. Eczanelerden aldığımız, bakanlık onaylı bazı firmalar da internet üzerinden satış yapar ve belirli günlerde indirim uygulama hakkına sahip olabilirler.”

Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA

Onkolojik Cerrah - Genel Cerrah

www.suleymanyedibela.com

- * Pankreas Kanseri
- * Sıcak Kemoterapi (HIPEC / PIPAC)
- * Karaciğer Tümörleri
- * Safra Yolları Hastalıkları

- * Kolorektal Cerrahi
- * Mide Kanseri
- * Endokrin Cerrahi
- * Fıtık Cerrahi

Prof. Dr. med. Süleyman YEDİBELA
Erlangen-Friedrich Alexander Üniversitesi
Transplantasyon ve Hepato-Pankreato-Biliyer Cerrahi, Öğretim Üyesi.

“Doktor tedavi eder , doğa iyileştirir”

Telefon: +90 216 372 27 72 Mobil : +90 532 309 27 72

Online ve Yüz Yüze Beslenme Danışmanlığı ile Kişiyeye Özel Diyetler

- ✓ Sağlıklı kilo verme/alma
- ✓ Hastalıklara özel diyet tedavisi
- ✓ Besin alerjisi diyeti
- ✓ Besin intolerans diyeti

@dvt.aysuonur
0850 433 93 93
www.aysuonur.com
Küçükbakkalköy Mah. Merdivenköy Yolu Cad. No:12 C2D Plaza 34750 Ataşehir / İSTANBUL

Gönüllülerden gelenler

Dayanışma kahvaltısı

Feneryolu Gönüllüleri dayanışma kahvaltısı düzenledi. Mahalle sakinleri ve gönüllülerin bir araya geldiği kahvaltıda birlik ve dayanışmanın önemi vurgulandı. Gönüllü Başkanı Nursen Demir, "Birlik ve beraberliğimiz sayesinde hizmetlerimizi bu yıl çok daha fazla artıracacağız. Bu kahvaltı sadece bir araya gelmek değil, aynı zamanda hizmet hedeflerimize doğru attığımız bir adımdır." dedi. Katılımcılar, yeni yılda dayanışma ruhuyla bir araya gelmekten duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Erenköy Gönüllülerinden Darülaceze ziyareti

Kadıköy Belediyesi Erenköy Gönüllüleri, İstanbul Büyükşehir Belediye Darülaceze Müdürlüğü Kayışdağı Yerleşkesinde yer alan Darülaceze'yi ziyaret etti. Gönüllü evinde Kırkyama Eğitmeni Melahat Üçok ve kursiyerleri tarafından hazırlanan dizörtüleri ile diğer el emeği hediyeler, Darülaceze sakinlerine sunuldu.

Fenerbahçe Mahallesi'nden Exoskeleton başışı

Fenerbahçe Mahallesi Gönüllü Evi, Mediha-Turhan Tansel Özel Eğitim Uygulama Okulu'na, Luisa ve Bağışçı Melih Tavlı'nın destekleriyle iki adet exoskeleton (dış iskelet) cihazı başışladı. Bu cihazlar engelli bireylerin ayakta durarak yürütmesine yardımcı oluyor. Gönüllü evi yetkilileri, desteklerin devam edeceğini belirtti.

Kadın dayanışması ve sağlık söyleşisi

Fikirtepe Gönüllüleri, 100. Yıl Kadın Dayanışma Platformu işbirliğiyle Prof. Dr. Murat Aksoy'u ağırladı. Kadın damar hastalıklarının etkilerinin konuşulduğu söyleşi, katılımcılar tarafından ilgiyle takip edildi. Aksoy konuşmasının devamında sorulara cevap verdi. Gönüllü Evi Başkanı Yasemin Kapramcı, emeği geçen herkese teşekkürlerini ilettiler.

Oryantiring eğitimi devam ediyor

Fenerbahçe Mahallesi Gönüllü Evi'nde sezon başında başlayan oryantiring eğitimleri hız kesmeden devam ediyor. Türkiye Oryantiring Federasyonu eğitmenlerinin desteğiyle farklı yaş gruplarında verilen eğitimler, teorik ve uygulamalı dersler şeklinde sürdürülüyor. Genellikle parklarda, yeşil alanlarda, ormanlarda yapılan, harita ve pusula ile yön bulmaya dayalı olan oryantiring ilgi ile karşılandı. Mahalle muhtarı Tuba Aldeniz'in de yetişkinler kategorisinde yarışması da her katılımcılara örnek oluyor. Kurslara katılmak isteyenler gönüllü evi ile iletişime geçebilir.

Unutkanlık ve Alzheimer semineri

Acıbadem Gönüllü Evinde, Doç. Dr. Hale Alpsan Gökmen tarafından unutkanlık, demans ve Alzheimer üzerine bir seminer düzenlendi. Dr. Gökmen, hastalığın erken teşhis ve önleme yollarını anlattı. Gökmen "Akdeniz tipi beslenme, spor ve beyni çalıştıran aktiviteler ile hastalığın önlenileceğini ve seyrinin ilaçlarla uzatılabileceğini" anlattı. Acıbadem Gönüllü Başkanı Nilgün Ceyhan, katılımından dolayı Dr. Gökmen'e teşekkürlerini sundu.

Osman Balcıgil ile söyleşi

Kriton Curi Gönüllüleri, gazeteci-yazar Osman Balcıgil'i misafir etti. Balcıgil, son kitabı "Yağmur Çiseliyor" hakkında bilgi vererek Cumhuriyet tarihine dair ilham aldığı olayları gönüllülerle paylaştı.

"40 yaşındaki kadınlar iş dünyasında yok mu olsun?"

40 yaş ve üzerindeki kadınların iş hayatında yaşadıkları zorlukları anlattığı videosuyla dikkat çeken İlknur Güneş ile konuştuk

● Simge KANSU

Yirmi yılı aşkın süre tekstil sektöründe grafik tasarımcı olarak çalışan ve "İly Soleil" imzası ile kendi sanat tasarımlarını üreten İlknur Güneş, kendi YouTube kanalı üzerinden yayınlamış olduğu "40 yaşındaki kadınlar iş dünyasında yok mu olsun?" başlıklı videosunda, hem Kadıköy sokaklarını arşınıyor hem de orta yaşlardaki kadınların iş hayatında yaşadıkları zorlukları anlatıyor. Kadınların yaş aldıkça iş hayatının dışına itildiğini kendi deneyimleri ile anlatan Güneş, "Kadınların iş dünyasında yaşadığı en büyük handikap görünür olmamak. Kabuğunuza çekilmeyin ve talepkar olmaktan korkmayın." diyor.

"YAŞADIKLARIMI PAYLAŞMAK İSTEDİM"

Önemli bir konuya dikkat çektiğini düşündüğümüz İlknur Güneş ile konuştuk. "Youtube kanalı çok yeni ve kanalı ilk açtığım zaman düşüncem şehrin sokaklarını, sokak sanatını, manzarayı paylaşmaktı." diyerek söze başlayan Güneş şöyle devam ediyor: "Daha sonra iş arama sürecinde yaşadıklarımı insanlarla paylaşma ihtiyacı duydum ve kanalımın bunun için en uygun platform olabileceğini fark ettim. Uzun yıllar aynı

firmada çalıştıktan sonra yeniden iş arama sürecine döndüğüm zaman beni, öngördüğüm ama bu derece büyük bir sıkıntı yaratacağını asla kestiremediğim bir problem karşıladım: '40 yaşımı geçmiş olmak'. En son görüşmeye gittiğim firmanın sahibi olan yetkili kişi CV'mi tam incelediğini ve üslubumdan ve tarzımdan dolayı benim en fazla 35 yaşında olduğumu düşündüğünü, fakat aslında 40 yaşımı geçtiğim için bu pozisyonu artık bana uygun görmediğini söyledi. Ben de yaşanan bu durumdan sonra yaşadıklarımı anlattığım bir video çekmeye karar verdim."

Kendi sektörü hakkında da bilgi veren Güneş, "Burada kendi sektörümle alakalı da bir handikap var çünkü eğer tekstil sektöründe grafik tasarım yapıyorsanız yükselebileceğiniz bir pozisyon olmadığınız için kendinizden en az 10-15 yaş genç tasarımcılarla dirsek dirseğe çalışmanız gerekebiliyor. Nedense belirli bir yaş geçince 'tecrübeli' değil, işlere taş koyan 'tarihi eser' olarak algılanıyorsunuz. Liyakat zaten bizim ülkemizde pek değer gören bir kavram değil ve bir kadın olarak uzun yıllarda edinilmiş tecrübeniz sizin sadece ayağınıza dolanan bir engel oluyor. Müdür olabileceğiniz pozisyonların bulunduğu kariyerlere yöneldiğiniz zaman da şahsen benim aklıma şu soru takılıyor; 'Herkes müdür olmak zorunda mı?'. Videomda

ben özellikle kendi sektörümdeki yaş nedeniyle oluşacak kariyer tıkanmasını ve ardından genel olarak bir kadının kariyerinde 40 yaşın iş bulmamak nedeniyle zoraki bir emekliliğe davetiye çıkardığını anlatmaya çalıştım." diyor.

"YAŞ ALMAK İŞ HAYATIMIZA SİRAYET EDİYOR"

Belirli bir yaşın üzerindeki kadınların iş hayatında yaşadıkları zorluklara dikkat çeken Güneş, "Dikkatle bakarsanız eğer fark edeceksiniz, kadınların çalışmak için bir erkekte daha fazla para kazanması gerekmektedir." diyor ve ekliyor: "Çünkü bizlerin masrafları daha fazla. Bir noktadan sonra kadınlar işe gidebilmek için para harcar olurlar. Belirli bir yaş geçince masraflarınız da o oranda artıyor. Çevremde üniversite okumak için İstanbul'a gelen, iş burada olduğu için yerleşen ve yalnız yaşayan birçok kadın var. Bu kadınlar güvenlik ve sosyalleşme ihtiyacından dolayı Kadıköy gibi semtlerde oturuyorlar. Kiraların durumu da malumunuz. Bunun yanında bir kadın olarak belli bir yaş geçtikten sonra tişört ve pantolonla işe gidemiyorsunuz, sizden çok daha özenli olmanız bekleniyor. Yaş almanın getirdiği bazı deformasyonlar iş yaşamına sirayet ediyor. Kendimden bir örnek vermem gerekirse, iki kaşımın arasında oluşan çizgi belirginleşince bir toplantı esnasında 'agresif' görüldüğüm ima edildiği için botoks yaptırmaya başlamıştım. Bu şekilde anlatınca belki komik geliyor olabilir ama saç boyanızdan, yemek yiyeceğiniz yerlere kadar kadının yaşı büyüdükçe masrafları artıyor. Fakat kadınların maaşları ya da terfileri aynı oranda artmıyor. Ayrıca iş görüşmesinden başlayarak çalıştığınız sürece maruz kaldığınız bazı dayatmalar da var. Örneğin evlilik veya çocuk konusu. Bir iş görüşmesinde erkeklerin ailenizle mi yaşıyorsunuz veya neden evlenmediniz, neden boşandınız gibi sorularla muhatap olduğunuzu hiç duymadım çevremde."

"KİMSENİN ANNESİ DEĞİLSİNİZ"

Güneş, yaşı ilerlemiş ve hala çalışma hayatının içinde olan kadınlara şu tavsiyelerde bulunuyor: "İleri yaştaki kadınlar için net bir tavsiye vermem mümkün değil çünkü ben de şu an yapılması gerekenler ve yapılmaması gerekenleri bizzatihi yaşayarak deneyimliyorum. Yine de naçizane şunları demek isterim: Bir yere başvurduğunuz zaman geri aramadıklarında ya da benim sıklıkla duyduğum 'Ama yaşımı göstermiyorsun biz daha genç sanıyorduk' gibi bir cümle duyduğunuz zaman kendinizi 'yaşlı ve işi bitmiş' hissetmeyin. Bu cümleler nedeniyle kabuğunuza çekilmeyin. Kadınların iş dünyasında yaşadığı en büyük handikap zaten görünür olmamak. Teknolojiden, yeniliklerden uzak kalmayın. Bir de kimsenin annesi değilsiniz. İş hayatında kadınlara çeşitli çağlarda dayatılan misyonlar var. Belirli bir yaştan sonra kadından şirket içerisinde anne rolünü benimseyip özellikle genç personele daimi bir mentorluk yapması bekleniyor. Bu da özellikle 40 yaş üzerindeki kadının daha da geri düşmesine sebep oluyor. Yapmayın ve talepkar olmaktan korkmayın."

Kentinin ve kendinin sürgünü: Silahtar Bahçeleri

BERKEN DÖNER

berkendoner@gmail.com

İstanbul'u hiçbir zaman insanlığın evrensel serüveninden ayrı düşünmedim. Kentimizi hep o büyük serüvendeki insanlık hallerine benzetirim. Tıpkı onun gibi yıkık, korkak, cesur, bocalayan, yalpalayan... Diğer yandan mağrur ve görkemli. Bana her zaman yeryüzü oradan adımlanmaya başlanır gibi geldi. Mekan olmanın ötesinde, toplumsal/politik aidiyetlere, farklı yaşamlara, kültürel çoğulculuğa cevap vermiş semtleri apayrı severim. Bu semtlerde dolaşırken yol göstericilerim tur rehberleri, gazetelerin hafta sonu "nerede/ne yapılır" tanıtımları değil, her zaman edebiyat olmuştur. Semtleri, daima yazarlarının izinde tanıdım. Bu çeşit bir semt dolaşmasının sonucunu Zabel Yesayan'ın "Silahtar Bahçeleri" ile yaparken, Gazete Kadıköy'deki ilk yazı, son "gezi arkadaşım" Zabel Yesayan'ın anısına olsun!

Zabel Yesayan'ın Sovyet Ermenistanı'nda yaşadığı dönemde yazdığı hatıratı "Silahtar Bahçeleri", Türkçede ilk kez özgün Ermenice metninden yapılmış tam çevirisıyla Aras Yayıncılık tarafından yayımlandı. Böylece daha önceleri farklı türdeki eserleri "Yıkıntılar Arasında", "Son Kadeh", "Meliha Nuri Hanım" ve "Sürgün Ruhum"

ile tanıdığımız Yesayan yazınına otobiyografik verilerle yeniden bakma olanağı doğdu. Diğer yandan, "Silahtar Bahçeleri" otobiyografik anlatısı olmasaydı bugün Yesayan edebiyatı üstüne ciddi biçimde konuşulabilir miydi? Bu sorunun yanıtı kuşkusuz, evet. Fakat bir taraftan hep yabancı kalacağımız da apaçıktır. Öyle ki, Yesayan'ın yaşadığı çevreyi, dönemin politik ve kültürel atmosferini Silahtar Bahçeleri sayesinde ayrıntılı biçimde görebiliriz. İki bölüme ayrılan Silahtar Bahçeleri'nin birinci kısmında, Yesayan'ın gözünden 19. yüzyıl sonları Osmanlı İstanbul'u'na bakarız. Ana mekân Üsküdar olsa da, aile, akraaba, eş dost ziyaretleri ile başta Pera olmak üzere, diğer semtlere de uğrarız. Böylece 1800'ler İstanbul'un farklı dillerin, farklı kimliklerin, farklı kültürlerin karşılaşma ve diyalog alanı olduğunu görürüz. Üsküdar semti bu anlamda, Yesayan'ın bakış açısının ve varoluşunun entegre edilebileceği bir çerçeve görevi görür. Bu çerçeve onun dünyayı anlama şeklidir. Yesayan doğduğu ev, mahalle hayatı, akraba ve komşularla ilişkisi odağında dönemin siyasi atmosferini, gündelik hayat pratiklerini, kültürel ve ekonomik ilişkileri, toplumsal cinsiyet kodlarını sorgulamaya açar. Üsküdar bu anlamda onun için, kaybettiği bir dünyayı, o dünyanın insanlarını anlama çabasının mekânı olur. İkinci kısmında ise, ilk gençliğinin kendini gerçekleştirme yıllarında Zabel Yesayan'ın iç dünyasıyla, akıp giden hayat-

taki çelişkinin iki ucunu bütün gerçekliğiyle kavrayan, sahte olmamak için kendini sonuna kadar ileri süren oldukça çarpıcı bir anlatıyla karşılaşırız.

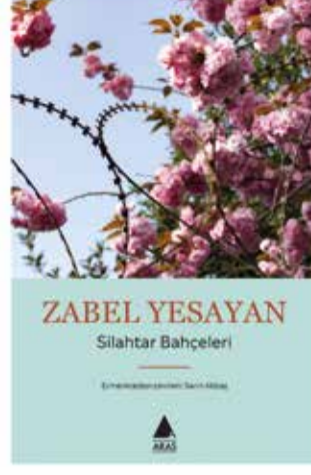
Silahtar Bahçeleri'nin dünyası 19. yüzyıl sonu-20. yüzyıl başı Ermeni dünyasıdır. Yesayan'ın geçmişe dönüp baktığı yer, Üsküdar'dır. Yesayan, -daha o yıllarda- Osmanlı Ermeniliğinin en acı dolu, en zor döneminin başladığının bilincindedir. Anadolu'dan gelen haberlerin Üsküdar'daki yankısını bütün trajikliği ile yazar. İlk gençliğindeki Zabel'in, deniz kıyısına yaptıkları bir gezintide Türk arkadaşına beklenmedik sorusu, aslında -hayatın doğal akışı içinde- Ermeni toplumu geniş toplumdan örtük beklentisinin ne olduğunu sorgulamamızı sağlar. Önemli bir gezintide konuşulan bu trajik konu, içinde bulunulan toplumun ilişki biçimlerini ve eğilimlerini de açığa çıkarır. Silahtar Bahçeleri, Üsküdarlı bir Osmanlı Ermenisinin dünyasını, nostaljik bir yaklaşıma sapsmadan yansıtır. Silahtar Bahçeleri'nde, İstanbul Ermenilerinin yazmacılık sayesinde mekân üstünde kurduğu hakimiyet, içinde buldukları yaşamsal çevre

aracılığıyla bireylerin kimliklerini de oluşturur. Yazmacılık üstünden mekâna bağlılık durumu, anlatıdaki bireyleri ait olunan yerin bir parçası haline getirir. Bu anlamda Üsküdar, Yesayan'ın yalnızca dünyası değil, aynı zamanda mahfazasıdır. Düşünsel, kültürel, ekonomik, psikolojik, dinsel yani tüm yönleriyle bir yaşam alanıdır. Tıpkı, yazmacılık anlatısı gibi, Ermeni gündelik hayatına yönelik bütün betimlemeler, yaşamışlığın, üzerine düşünülmüş zamanların, iyice yalınlaşmış bir zihnin dengeli tanısını taşır. Cömert olduğu kadar, edebi amaca yönelik bir dekor yaratır çoğu zaman. Yesayan, çocukluğunun geçtiği sokağı anlatırken, Üsküdar'ın kültürel konumunu belirginleştirir, niteliğini belirler. İçinde yaşadığı mahallenin sosyo-kültürel özelliklerini çok iyi bilse de, bu "kargaşa"yı, otobiyografik anlatısına boca etmez. Neyin tanıdığı olacağını çok iyi seçmiştir: "Bizim sokak bir taraftan Selamsız'ın bir köşesine uzanır, diğer taraftan da Rum ve Ermeni mahallelerine doğru inerdi. Evimiz tam merkezdeydi ve komşularımız varlıklı eski zanaatkar ailerdi. Artık kendi olmaktan çıkmış sakinleri harabeleşmiş geniş aşıp konaklarına çekilmiş pintillikleriyle yaşıyor, mazideki zenginliklerinin kalıntılarını kemiriyorlardı"

(s. 41). Silahtar Bahçeleri'nde ev içleri de betimlenir. Yesayan'ın çocukluk evi, içinde barındırdığı eşyalar, mekânın düzenlenişi, sesler ve kokular aracılığıyla geçmişini hatırlamasına ve anlamlandırılmasına olanak sağlar. Çocukluk evi betimlemesi, sadece Yesayan'ın hafızasını korumakla kalmamakta, orta halli bir Ermeni aile yaşantısına dair ipuçlarının gelecek kuşaklara aktarılmasında da önemli rol oynamaktadır. Bu anlamda evin kimliği ve Zabel Yesayan'ın ev üzerinden kurduğu kimlik arasında diyalektik bir ilişki vardır. Mahremiyetin temsil edildiği bir mekân olarak ev, toplumsal yapıyı oluşturan kültürel değerleri taşıyan, Ermeni toplumunun gelenek, adet, inanç ve kültürünü somutlaştıran bir alan olarak öne çıkar. Yesayan'ın anlatısında evin, sokağın ardından kentin geçirdiği değişim, bizi bu karmaşık kentin insanlarının umut ve beklentilerine yakınlaştırır. Yesayan umudu tam buraya koyar.

Eğer Yesayan bugün Ermeni edebiyatının en büyük yazarlarından olarak kabul ediliyor, Türkiye toplumu tarafından da sevgi ile karşılanıyorsa, bunun nedeni, Ermeni halkının bu topraklardaki uzun serüveninin, umutlarının, emeğinin, yitlik bir kuşağın mücadelesinin onun yazınında yansımada olduğunu düşünürüz. Silahtar Bahçeleri'nin yitlik ışığını, Yesayan edebiyatının kaynağı olarak görüyorum. "Hepimiz" Yesayan'ın "zembereği kurulumuş benliği"yle yola çıkmaya hazırız.

Künye: Zabel Yesayan/ Silahtar Bahçeleri/Ermenice'den çeviren: Sarin Akbaş/ Aras Yayıncılık, 2023

Romanların izinde Kadıköy'ün dönüşümü

Kadıköy'ün mimari dönüşümünü edebiyat üzerinden inceleyen mimar-akademisyen Pınar Bayraktar, "Evlerimizin sadece bize ait değil, bulunduğu bölgeyi pek çok açıdan etkileyen birimler olduğunu unutmadan, kentsel dönüşüm süreçlerine bakabilmek önemli" diyor

● Gökçe UYGUN

Mimari eserler, fazla çirkinliğe, fazla garabete müdahammil değildir. Günlük bir resim levhasına bakmamak, fena bir şiiri veya ahenksiz bir musikiyi dinlemek suretiyle bunların muzır tesirlerinden ruhumuzu vikaye edebiliriz; fakat fena bir mimarın eserinden sakınmak pek öyle kolay bir iş değildir. Aciz bir muhayyile, fakir bir ruh, yol ortasına dikilmiş taştan koca bir şekle inkılap edince, bütün bir şehrin manevi sıhhatini, nesillerce bozmak kudretinde bir tehlike olur."

Abdülhak Şinasi Hisar, mimarının ruhumuza dokunan önemine dair bunları yazmıştı. Onun gibi pek çok yazar da şehirleri ve şehirlerin mühim yahut alelade yapıları hakkında kalem oynattılar. Peki bu romanları, kentlerin dönüşümüne dair izler olarak okumak mümkün mü?

Edebiyat düşkünü bir mimar ve akademisyen olan Pınar Bayraktar, bu soruya "evet" diyor. Demekle de kalmıyor; yaşadığı ve iş ürettiği ilçesi Kadıköy'ün değişimini anı romanları üzerinden araştırıyor. Ve "Anı Romanları Bağlamında Kadıköy'deki Dönüşümün Kullanıcı Üzerindeki Etkileri" başlıklı bir makale hazırlıyor. Bayraktar, Kadıköy'ün (yoğunluklu olarak üst ve üst-or-

ta gelir grubunun ikamet alanı olan Moda, Göztepe, Suadiye, Kızıltoprak ve Erenköy semtleri) belirli bölge ve dönemlerine odaklanıyor. Bu semtleri; "Bir Ömür Boyunca" (Refik Halid Karay, 1996), "Bir Zamanlar Kadıköy" (Adnan Giz, 1998), "Gençlik ve Edebiyat Hatıraları" (Yakup Kadri Karaosmanoğlu, 1990) "Yarı Roman" (Pınar Kür, 2006), "İstanbul Hayattır" (Refik Durbaş, 2010) "Bir Tatlı Huzur" (Ayşe Kulin, 2008) ve "Yıldızlar Altında İstanbul" (Selim İleri, 2012) kitaplarının rehberliğinde inceliyor. Kadıköy'ün dönüşüm sürecinin farklı yönlerini derinlemesine bakan araştırma, anı romanlarının bu süreci nasıl belgelediğine ve edebi açıdan nasıl bir perspektif sunduğuna odaklanıyor. Detayları Pınar Bayraktar'a sorduk.

● Araştırmanız için Kadıköy'ü seçme nedeniniz neydi?

Bu çalışma, 2013'te Kadıköy, Moda'da bir mimarlık ofisi açmam ve ilk tasarım işlerimizin de Kadıköy'de konut projeleri olması nedeniyle ortaya çıktı. Kentsel dönüşüm projelerinin hızlandığını, tek tip daireler, tek tip malzeme tercihleri, tek tip cephelele Kadıköy'ün dolmaya başladığı bir süreci gözlemliyorduk. Bu akıma kapılmamak, yeni denemelerle bir bakış açısı

şu yaratma adına ortağım Simge Balçu'yla keşif gezileri yapmaya başladık. Mimari olarak nitelikli özellikler taşıyan farklı dönem binalarını fotoğrafıyorduk, bu binalardan hangi parçaları güncel tasarımlarımıza birer iz olarak aktarabileceğimizi arıyorduk. Bu çalışmamız devamında yazılı kaynakları da incelemeye başladık. Fark etmeden bir makalenin verilerini toparlamış olduk.

● Bunu romanlar üzerinden yapmak fikri nasıl gelişti? Anlatışın kadarıyla iyi okusunuz.

Edebiyat beni mimarlık kadar heyecanlandıran bir alan. Fena da bir roman okuyucusu sayılmam. Romancının tasvir gücünün de hem mimari olarak hem de siyasal ve sosyolojik olarak çok önemli bir tarihsel kaynak niteliği taşıdığına inanıyorum. Çünkü romancılar bu metinleri oluştururken çok yoğun insan ve mekân gözleminde bulunuyorlar. Bu da, teknik bir bakışla gözden kaçırabileceğiniz pek çok şeyi fark edip kaydetmelerini sağlıyor.

● "KONUTLAR SADECE 'EV' DEĞİLDİ"

● Kadıköy'de konutların değişimi Kadıköylülerin mekânsal aidiyet duygusunu nasıl etkiledi? Bu duygunun edebiyata yansımaları nasıl?

Okuduğum metinlerden gördüğüm kadarıyla Kadıköy kullanıcıları yaşadıkları bölgeyi her daim sahiplenmiş, değişim süreçlerine dahil olmak istemiş olan insanlar. Yaşam alanlarını hem fiziksel hem de sosyolojik olarak sürekli gözlemleyen kullanıcılardan bahsediyoruz. Ancak tabii ki bu kullanıcıların, dönüşüm yaklaşımı ve bürokratik süreçlerin dışında bırakıldığı da net olarak görülüyor.

Mekansal olarak baktığımız zaman ise apartmanlaşma süreci başlayana kadar bölgedeki konutların sadece "ev" olarak değil, sosyal mekanlar olarak kullanıldığını görüyoruz. Özellikle Cumhuriyetin ilk dönemlerinde bölgedeki aydın ve sanatçıların genellikle bu bölge-

deki evlerde akşam buluşmaları yaptıklarına, siyasal ve sanatsal sohbetler yapmak için evlerinin geniş salon ve bahçelerini kullandıklarına ilişkin özellikle Yakup Kadri'nin anılarında sıkça rastlıyoruz. Bunun konut formu üzerindeki etkisi de görülebilir. Apartmanlaşma ile beraber bahçe alanlarının ve konutun ölçeğinin küçülmesi ile beraber ise bu tip alışkanlıklar azalmaya başlıyor. Sosyal alan artık kamusal mekâna taşıyor.

● Kadıköy gibi tarihi bir bölgenin dönüşümü, kullanıcılar üzerinde nasıl bir nostalji veya eleştiri duygusu yaratıyor? Anı romanlarında bu duygular nasıl işleniyor?

Çalışmada ele aldığım romanları özellikle, dönüşüm süreçleri içerisinde yazılmış romanlardan seçtim. Buradaki kaygım, geçmiş olana özlemle ele alınan bir okuma yerine, bugün yaşadığı ortam ile gelmekte olanı kıyaslayan bakışı görebilmektir. Ve her dönem için de mevcut olan bağlılık ve yeni gelenden rahatsızlık çok net bir şekilde görünür. Bugün estetik ve tarihsel değer olarak görüp, korumaya çalıştığımız bazı apartman yapıları, dönün istenmeyenler.

● Kadıköy'ün edebiyatçıları için bir buluşma ve üretim alanı olma özelliği, bu bölgenin mimari dönüşümünü nasıl etkilemekte?

Bu konu gerçekten çok önemli. Çünkü kenti ya da binaları tasarlayanlar mimarlar ve şehir planları olsa da, tasarlama sürecinde kullanıcı her daim en önemli parametredir. Estetik kaygıları, farkındalıkları, buldukları ortama bağları olan ve bu alana dair sorumlulukla yaklaşan insanların varlığı o kent parçasındaki ihtiyaçlar ve yaklaşımları etkiliyor. Kadıköy'de de bu durum pek çok nitelikli yapının korunmasını sağlamış, yeni üretilen yapıların kente etkisi konusunda hassasiyetleri arttırmış. Buna ek olarak kentin tarihsel katmanlarının unutulmaması adına da hem pek çok sanat eseri hem de edebi metin üretilmiş. Bu da ciddi bir yazılı arşiv oluşturmuş Kadıköy için.